

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Kultuuriaasta kokkuvõte

Aastat 2022 ehk Viimsi kultuuri-aastat on tähistatud meeleolukalt ja sündmusterohkelt. Toimunu võtab kokku kultuuriosakonna juhataja. **Loe lk 10**

Viimsi lauateniseklubi

Treener Raimond Einer alustas lauatenise õpetamist juba aastal 2013. Treenimise ja mängimise rõõmu pakutakse noorte kõrval ka täiskasvanutele. **Loe lk 20**

Noortekeskuse uus juhataja

Kaks viimast aastat Viimsi noortekeskuses noorsootöötajana töötanud Ave-Liis Kivist on käesoleva aasta sügisest noortekeskuse juhataja. **Loe lk 7**

Väärikas vanuses Randvere küla – kogukond tähistas koduküla 625. juubelit! Loe lk 18 >>>

Jõulud VIIMSI

27. novembril kell 16

I advendi tähistamine Viimsi mõisapargis

11. detsembril kell 11–16

**Maria Laidoneri heategevuslik jõulupuu lastele
Eesti sõjamuuseumis**

17. ja 18. detsembril kell 11–18

Viimsi Jõulumaa Laidoneri pargis

22. detsembril kell 16

**Jõulutrall Lottega ja Viimsi taluturu Jõuluuri
Viimsi vabaõhumuuseumis**

VIIMSI VALD

VIIMSI KULTUURIAASTA 2022

Eesti
Sõjamuuseum
KINDRAL LAIDONERI MUUSEUM

Rannarahva Muuseum
Museum of Coastal Folk

JUHTKIRI

Kuidas raamatute lugemine ühiskonna heaolu edendab?

Käimas on raamatukogude aasta ja 9. novembril kohtusid Viimsis Eesti raamatukogude ning kohalike omavalitsuste esindajad. Teemaks oli raamatukogude tulevik, sest muutuvast maa-ilmast on raamatukogud oma identiteeti ümber mõtestamas. Nii nagu paljudes teisteski valdkondades. Ent küsimus raamatutest, nende lugejatest ja raamatukogude rollist on sügavam, kui me oskame ehk arvata. 2002. aastal anti Nobeli majanduspreemia Daniel Kahnemanile, kes ütleb, et inimene on oluliselt vähem ratsionaalne, kui seni on arvatud. Kahnemani sõnul jagunevad inimese mõtteprotsessid kaheks: kiireks ja aeglaseks. Kiire mõtlemine on see, mis on meie looduse poolt kaasa antud niinimetatud "ahviaju". See on intuiitiivne ja instinktiivne ning seda võiks pidada teatud mõttes "autopiloodiks", mis paneb meid muuseas vastutustundetult raha kulutama, kihutama liikluses, tarvitama mõnuaineid ja sööma ebatervislikult ja mõnda ka suitsetama voodis, mille peale ta oma kodu maha põletab. Kahnemani sõnul on kogunisti 95% inimeste otsustest langetatud autopiloodil. Aeglast mõtlemist iseloomustab Kahnemani sõnul ratsionaalsus ja kaalutletus. See on oma olemuselt aeglasem ja nõuab inimeselt pingutust. Taolist mõtlemist kasutame siis, kui lahendame näiteks keerulisi matemaatilisi tehteid või juurdleme oma keeruliste probleemide lahendamise üle. Vaid 5% otsuste puhul kasutavad inimesed Kahnemani sõnul aeglast mõtlemist.

Mida võimekam on inimene kaalutlemises, seda võimekam on ta paremate otsuste tegemises.

Just vähene kaalutlemine olulistest küsimustes toob käitumisteadlaste sõnul kaasa selle, et inimesed langetavad kriitilise tähtsusega küsimustes halbu valikuid. See on ka põhjus, miks aina enam räägitakse inimeste teadliku nügimise vajadusest. Miks siis on oluline, et inimene kaalutleks? Mida võimekam on inimene kaalutlemises ja selleks aja võtmisel, seda võimekam on ta paremate otsuste tegemises, segasest maailmast arusaamises, väärinfo tuvastamisel jne. Kokkuvõttes: seda paremini inimesel läheb ja seda õnnelikum on ühiskond tervikuna. Küsimus on aga selles, kuidas seda saavutada?

Nutitehnoloogia võidukäigu üks varjukül on, et see võimendab kiiret mõtlemist ja vähendab aeglase mõtlemise osakaalu meie igapäevases elus. On teadlasi, kes väidavad, et see kõik juba on osa evolutsioonist, sest mõjutab inimese aju ülesehitust ning toimimist (otsi üles BBC sari "The Virtual Revolution"). Kui me aga tahame, et meie lapsed suudaksid hoiduda pahedest ja valedest valikutest, tuleb meil teha tööd nende aeglase mõtlemisega. Üks meetod selleks on raamatute lugemine, mille käigus tuleb ette võtta rännak silme ees olevast tekstist kujuteldavasse maailma ja see enda peas luua. Arvutimäng või YouTube'i video, kus kõik on valmis mõeldud ja aju väga midagi ette ei kujuta, on selles kontekstis nagu kiirtoit. Ja kiirtoiduga, nagu me teame, ei ole lood head.

Seega, kui tahame, et ühiskond toimiks paremini ja inimesed oleksid õnnelikumad, teeksid paremaid valikuid, tasub lastel lugeda raamatuid, sest see arendab nende aju ja muudab tõenäosuse, et nad teevad õigel hetkel paremad valikud, märkimisväärselt suuremaks. Käitumisteaduslikult on ammu teada, et kontroll inimeste otsustusprotsessi üle ei käi seaduste, karistamise ega hirmutamisega. Selle mõju on lihtsalt piiratud, seega küsimus on inimese otsustusprotsessis ja selles ka, kas inimene päriselt teeb ise vahet, mis on talle hea või halb või oskab adekvaatselt tajuda põhjus-tagajärg seoseid. Selle tegemise võime sõltub vägagi palju aeglase mõtlemise kasutamise oskusest, mistõttu tasub lugeda raamatuid.

Soovitused sellel teemal edasiseks lugemiseks: Richard H. Thaler, Cass R. Sunstein "Nügimine"; Daniel Kahneman "Kiire ja aeglane mõtlemine"; Richard Thaler "Väärkäitumine"; Daniel Kahneman, Olivier Sibony, Cass R. Sunstein "Noise".

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja,
Tallinna ülikooli doktorant

Millesse siis ikkagi uskuda?

ADVENDIAEG Eelmisel aastal toimunud rahvaloendus andis taaskord kinnitust, et eestimaalased on jätkuvalt üpriski ükskõiksest meelestatud kõige uskumisega seoses, sest vaid kolmandik on mingi moel määratlenud oma religioosseid vaateid. Rahvaloenduse tulemustest ja ka meie ühiskonnas toimuvast võib siiski nii mõndagi huvitavat jätkuvalt välja lugeda, kui neid statistikaga kõrvuti panna.

Mikk Leedjärv
EELK Viimsi
Püha Jaakobi
koguduse vaimulik

Nii nagu elus ikka, ei ole mõistlik rõhuda sellele, kes me ei ole või mida meil pole. Nõnda tuleb hoopis püüda näha seda ja mõista, kes me oleme ja mis on meie rikkuseks rahvana, ühiskonnana ja kogukonnana.

Peagi on algamas adventi- ehk jõuluootuse aeg, mis on selgelt kristliku traditsiooni osa, sest nimetuski sellele ajale tuleb ladinakeelsest väljendist *adventus Domini* ehk Issanda tulemine. See on ootuse ja valmistumise aeg, ka järelemõtlemise aeg, et mida siis ikkagi kogu inimkonna jaoks on tähendanud need sündmused, mis kahe tuhande aasta eest Iisraelis aset leidsid. Et kuidas siis ikkagi kõikuse looja inimlapseks sündida sai.

Paljudele ei mahu see kuidagi pähe, et midagi sellist kunagi toimus. Ja seejuures lohutuseks võin öelda, et see ei peagi pähe mahtuma, sest uskumine peaga on väga keeruline. Uskuda saab ikkagi ainult südamega. Ja kui usk südames on, siis hakkab ka mõistus taipama. Aga loomulikult ongi see kõik iga inimese enese valik, kas uskuda südamega või enne püüda mahutada kõike pähe, et mõista ja aru saada, mida ja kuidas uskuda. Rahvaloenduse andmete põhjal aga võiks öelda huvitava märkusena, et justnimelt luterlaste hulgas on väga suur osakaal haritud inimestel. Ehk siis, kui südameasjad on korras, siis võtab ka mõistus kindlasti enam.

Jumala inimlapseks sündimine on müsteerium ja jääbki selleks inim-mõistuse jaoks, sest seda ei ole võimalik ei teaduslikult tõestada ega ka paljudes detailides loogiliselt seletada. Sellesse võibki ainult uskuda, uskuda nii, nagu me usume maailmaloomisese või sellesse, et homne saab olema parem, kui oli eilne. On ju teadmisedki sageli tegelikult uskumise tulemus, sest kõike inimene omal nahal kogeda ja läbi proovida lihtsalt ei suuda ja ei saa. Nii õpitakse minevikust ja olevikus tehakse sellest järeldusi helgema tuleviku tarvis.

Armastus on üle kõige

Aga nii nagu ka ühiskonnas näha võime, siis paljudel juhtudel ongi südames usu asemel tühjus. Ja seda tühimikku püütakse täita kõiksugu huvitavaga. Aga eks loogiliselt mõtlema inimese jaoks ongi oluliselt lihtsam

Advendiaeg on armastuse ja rahu tundmaõppimise aeg. Foto: Mikk Leedjärv

uskuda loodusesse, kui Loojasse. Sest loodu on meil nähtav ja kogetav, Looja aga müstiline, kelle olemuse mõistmine käibki üle võimete.

Samas võib siinkohal ikkagi taas tõdeda, et kui me räägime lääne maailmast ja kõikidest nendest arusaamistest, mis meid elus saadavad, siis valdava osa nende taustaks on ikkagi arusaamised, mis tulenevad ristiusust. See, et me soovime head, püüdleme ikka paremuse poole ja soovime armastada, ongi kõik kristluse kese. Sest piiblis öeldakse meile, et meie peame kurja ära võitma heaga.

Eelkõige tasub uskuda heasse, sest sel moel anname me oma panuse kõige paremaks saamisesse.

Ajas ja meie valikutes ongi aga kõik pidevas muutumises. Nõnda uueneb ja muutubki ka pidevalt meie maailm. Ja kuna konkurents iga minuti ja sekundi pärast on nõnda suureks kasvanud, siis keskendumegi eelkõige kõigele sellele, mis silma ees ja füüsiliselt kogetav. Sest tunnetamine ja tundmaõppimine võtab aega.

Paludes rahu ja uskudes rahu olulisusesse, saab see kasvada, uskudes armastuse olulisusesse ja andes endast kõik, et seda meie päevades rohkem oleks, teemegi me kõik endast oleneva, et Issand meie juurde saaks tulla. Sest Issand Jumal, kõikuse looja, on rahu- ja armastuse jumal isegi siis, kui inimene teda sellega seostada ei oska.

Nii ongi ka võimalik see, et Jumal sünnib inimlapseks sõltumata sellest, kui palju on neid, kes sellesse usuvad. Sest Jumal ei küsi oma armu ilmutamiseks kunagi inimestelt nõusolekut või luba, vaid lasebki sellel lihtsalt ilmsiks saada, kui õige aeg käes on. Inime-

sed, kes seda usuvad, nimetavad seda imeks, teised lihtsalt kehitavad õlgu ja jätkavad oma teed. Alles hiljem võib see omandada tähendust ja puudutada suuremaid rahvahulki. Sest ega Jeesuse jumalikkusest sai ka inimkond aimu ju alles siis, kui ta oli umbes kolmekümneaastane.

Tema inimeste hulka tulemine ja kõik see, mida ta õpetas, on omandanud tähendust veelgi hiljem – kui inimkond hakkas mõistma, et päriselt on ka võimalik kõike läbi armastuseprisma vaadata ja nõndamoodi kogeda ka maise elu ilu ja võlu.

Armastus on üle kõige, see on kristluse sõnum. Ja näiteks Euroopa Liidu üks idee autoreid Robert Schuman on öelnud, et demokraatia on võimalik üksnes siis, kui see on kristlik. Ehk siis solidaarsusel põhinev elukorraldus saab toimida üksnes siis, kui inimesed, kes moodustavad ühiskonna, seavad esikohale armastuse.

Nõnda võibki ka advendiaega võtta kui armastuse tundmaõppimise ja armastuses kasvamise aega, et päriselt hakata mõistma ja aru saama, kes me inimestena oleme ja mis on meie ülesanne siin maailmas toimetades ja oma elu korraldades. Sest kui tõesti Jumal on armastus, siis ongi tema tulemine võimalik üksnes siis, kui uskuda armastusse, mis võidab ära kõik kurja ja kõik poolikuse.

Valdavalt mõistame me inimestena asju aga alles tagantjärele ja üks seetõttu räägimegi ka palju sellest, mida meil enam ei ole või mis on katki läinud. Ja rääkimine sellest ning selle mõtestamine, kes me tegelikult oleme, ongi nõnda keeruline. Uskudes aga armastusse, usume me Jumalasse, kes ise ongi armastus, isegi siis, kui me selle lause esimesest kolmest sõnast edasi ei suuda uskuda.

Uskuda tasub. Ja eelkõige tasub uskuda heasse, sest sel moel anname me oma panuse kõige paremaks saamisesse. Ilusat ja rõõmsat lähenevat adventiaega!

Viimsi Teataja

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Jane Saks, tel 5686 0007, e-post jane.saks@viimsiv.ee

Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus

Trükk toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakiriyks.ee

Kojukanne: Express Post AS, tel 617 7717, e-post tellimine@expresspost.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infotehete digiarhiivi vaata veebist aadressil www.issuu.com/viimsiteataja.
Ajalehe järgmine number ilmub 2. detsembril. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on 30. november kell 15.

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil **teataja@viimsiteataja.ee**. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**. Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

www.viimsivald.ee

Õppepäev pakkus hea võimaluse tutvustada haridustegusid meie vallas. Foto: Linda Saarmets

Omavalitsuste haridusjuhid kohtusid Viimsis

ÕPPEPÄEV Novembri alguses toimusid Viimsi Artiumis Eesti linnade ja valdade liidu kohaliku omavalitsuse üksuse haridusjuhtide õppepäevad.

Linda Saarmets
kommunikatsiooni
peaspetsalist

Viimsi valla, Eesti linnade ja valdade liidu ning haridus- ja teadusministeeriumi koostöös toimuv KOVi haridusjuhtide õppepäev lahkas seekord haridus- ja noortevaldkonna aktuaalsemaid probleemkohti.

Õppepäevade raames räägiti valdkonna arengusuundadest aastani 2035 ning arutleti koolijuhtimise kvaliteedi üle. Ettekanded keskendusid ka ha-

ridusjuhtide kompetentsidele ning kuidas oleks võimalik perioodil kuni aastani 2027 KOVi haridusjuhte võistelda. Viimsi vallas oli ka võimalus tutvustada kohalikke haridus- ja noorsootöö parimaid praktikaid.

Viimsi valla abivallavanem Marju Aolaid rõõmustas, et üle mitme aasta on taas võimalus omavalitsuste haridusjuhtidel kokku tulla ja arutleda nende olulistel teemadel. "Oleme tänuks ELVLile ning haridus- ja teadusministeeriumile, et korraldusõigus just Viimsi vallale anti. See on hea võimalus tutvustada kolleegidele meie tegemisi ning lisaks näidata uhkusega Viimsi Artiumi."

Haridusjuhtide õppepäevade käigus toodi välja, kuidas edeneb pilootprojekt vol 2 "Õpetajate töö- ja palgakorralduse kaasajastamine" õppepäe-

val osalenud omavalitsustes. Arutleti ka haridusvõrgu väljakutsete üle, räägiti rändekalkulaatorist ning rahandusministeerium tutvustas portaali minuomavalitsus.ee võimalusi valdkonnas.

Linnade ja valdade liidu asedirektor Jan Trei rääkis lisaks haridus- ja noorsootöö KOVi riigieelarve läbirääkimiste seisukohtadest ja koostöökohtadest ning andis edasi ka liidupoolse informatsiooni. Õppepäevade lõpetuseks oli kõigil osalejatel võimalus külastada Viimsi valla lasteaedasi.

Linnade ja valdade liidu kohaliku omavalitsuse üksuse haridusjuhtide õppepäevade puhul on tegu pikaajalise traditsiooniga, mis on kestnud juba üle 20 aasta. Viimati kohtuti novembris 2019, tookord oli korraldajaks Elva vallavalitsus.

Valla bussides saab nüüd tasuta pileti eest viipemaksega

ÜHISKAART Viimsi valla bussiliinidel loodi koostöös Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuse ja AS-iga Ridango kontaktivabade pangakaartidega maksmise võimalus.

Linda Saarmets
kommunikatsiooni peaspetsalist

Viimsi on esimene Põhja-Eesti ühistranspordikeskuse hallatavate piirkondade seas, kuhu selline süsteem loodi ja paigaldati. Nüüdsest on valla siseliinide bussid varustatud validaatoritega, millel on kontaktivabade pangakaartidega maksmise võimalus. Pileti ostmiseks saab kasutada kõiki Mastercardi, Maestro, Visa ja Visa Electroni pangakaarte, millel on olemas kontaktivaba liides. Selle olemasolu on tuvastatav kaardil oleva vastava logo abil. Lisaks peab kaardil olema lubatud ka kontaktivaba liidese kasutamine ja/või e-kommerts tehingud.

Pangakaardiga ostetud pileti sarnane Ühiskaardiga ostetud piletile ehk see on elektrooniline, seotud konkreetse kaardiga ja võimaldab ümber istuda pileti kehtivuse aja jooksul (1 tund) teisele bussile. Viimsi siseliinid asuvad 2. piletitsoonis, seega müüakse pangakaardile automaatselt 2. tsooni

Viipa, maksa ja sõida! Foto: erakogu

täishinnaga pileti. Sooduspiletit pangakaardiga osta ei saa, selleks on jätkuvalt vajalik valideeritud ja isikustatud Ühiskaart.

Ostetud pileti kohta saab reisija kaardimaksetšeki veebikeskkonnast tallinn.pilet.ee. Veebilehel tuleb avada jaotus "pileti te ja raha jäagi kontroll" ning vormil "otsing pangakaardi numbri järgi" sisestada oma maksekaardi number. Tulemusena kuvatakse isikule kõik tema pangakaardiga ostetud piletid.

Tähelepanelikud peaksid olema ka reisijad, kellel on tasuta või soodustu-

sega sõiduõigus ja kes tavaliselt kasutavad sõidu registreerimiseks Ühiskaarti ning on seda siiani validaatori juurde asetanud koos rahakotiga. Edaspidi võiks Ühiskaarti pangakaartidest eraldi hoida, vastasel juhul võib juhtuda, et pangakaardile müüakse automaatselt täishinnaga pileti.

Korduma kippuvatele küsimustele vastuseid seoses kontaktivabade pangakaartide kasutamisega ühistranspordis leiab veebilehelt pileti.ee keskkonnast, samuti võib küsimuste tekkimisel ühendust võtta Põhja-Eesti Ühistranspordikeskusega.

Noored osalesid töövarjupäeval

Üle-eestilise noorsootöö nädala raames toimunud töövarjupäeval oli 10. novembril Viimsi noortel võimalus olla töövarjuks nii valla-avalitsuse töötajatele, valla koolipersonalile kui ka noorsootöötajatele noortekeskustes. Võimalusest haaras kinni lausa 35 valla noort.

Töövarjupäeval osalenud noorte ja vallavalitsuse töötajate grupipilt. Foto: erakogu

Töövarjupäeva ettevalmistamisele ja läbiviimisele aitasid kaasa noortekeskuse juhataja Ave-Liis Kivest ning Randvere kooli kommunikatsiooni- ja huvijuht Liina Savolainen. Suur tänu kõigile, kes endale töövarju võtsid, ning ka töövarjupäeval osalenud noortele!

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Leppneeme sadam sai pakiautomaadi

Leppneeme sadamasse paigaldati Omniva pakiautomaat, mis toob postiteenused lähemale nii Kelvingi ja Tammneeme küla kui ka Prangli saare elanikele.

Raul Ilisson Leppneeme sadama pakiautomaadi ees. Foto: erakogu

Valla merenduse vanemspetsialist Raul Ilisson ütles, et pakiautomaadi paigaldamine on pikkade läbirääkimiste tulemus. "Eslgsed kohtumised Omnivaga viisid hoopis tõdemuseni, et neil oli plaan korraldada ümber kogu Prangli saare postiteenus. Vastuvõtuna esitas vald Omnivale kirja, milles pooldas Prangli postkontori säilitamist. Osaliselt see õnnestus ning postipunkt jätkab tänase seisuga lahtiolekuaegade kolmel päeval nädalas."

Pakiautomaadi paigaldus oli esialgu planeeritud 2023. aasta lõppu, kuid kokkuleppel Omnivaga on ka see juba praegu Leppneeme sadamasse paigaldatud.

Ilisson lisas, et Leppneeme pakiautomaat vähendab ümbritsevate küla elanike nii pakide saatmiseks kui ka saamiseks kuluvat aega ja ressursi. "Sadam on automaadile ideaalne koht, sest siin on parkimiseks ruumi ning kogu ala on videovalvega kaetud. Loodame, et see läheb seoses saabuva jõuluperioodiga kohe aktiivselt kasutusse."

Linda Saarmets
kommunikatsiooni peaspetsalist

Keskkonnaamet on elektrooniliselt alati kättesaadav

Keskkonnaametis rakendus energiasäästule suunatud muutus töökorralduses: kõik ameti töötajad jäävad reedeti kodukontoritesse. Küsimuste või taotlustega keskkonnaametisse pöörduvad saavad kogu nädala jooksul abi telefonitsi või elektrooniliste kanalite kaudu.

Kohtumiseks keskkonnaameti kontoris tuleb aeg eelnevalt kokku leppida, helistades klienditoe numbril 662 5999. Keskkonnaameti klienditugi töötab E–R kell 9–16. Samalt telefoninumbrilt saab paluda juhendamist e-teenuste kasutamiseks ja telefoni teel nõu küsida.

Keskkonnarikkumistest, abitus seisundis ja abivajavast metsloomast või riigimaanteel hukkunud metsloomast tuleks aga teada anda riigiinfo telefonil 1247.

Liivi Reinhold
keskkonnaameti avalike suhete nõunik

Olulised põhimõtted konfliktide lahendamisel. Joonised: Sotsiaalkindlustusamet

Taastava õigusega muudame kogukonda turvaliseks ja inimesekeskseks

ÕIGUSRUUM Taastav õigus on mõtteviis, kuidas läheneda konfliktidele ja õigusrikkumistele. Esi- kohale on seatud kahju heastamine ja konfliktse olukorra lahendamine, oluline on kogukonna kaasamine ja vastutuse jagamine protsessis osalejatega, vähendades seejuures riigi kui abstraktse õigusmõistja rolli.

Mari-Liis Mölder

Ida-Harju politseijaoskonna ennetustöö spetsialist

Taastavast õigusest hakati Eestis rohkem rääkima ja seda kasutama aastal 2018, mil muutus alaealiste poolt toime pandud süütegude menetlemise ja lahendamise tava. Politsei, kohalikud omavalitsused ja haridusasutused toetavad noorte inimeste õiguskõrget käitumist ning kohtlevad rikkujat eakohaselt ning panustavad sellesse, et kõigile oleks tagatud turvaline, salliv ja toetav õpi- ja arengukeskkond.

Taastav õigus on üks võimalik viis, kuidas õpetada noori oma tegude eest vastutust võtma ning kujundada nendes õigeid väärtusi ja sotsiaalseid toimetulekumehanisme. Taastav õigus on lähene- mine, kus esiplaanil pole eksinu karistamine, vaid see, et ta võtaks tehtud teo eest vastutuse ja heastaks kahju.

Aastal 2021 algatas politsei- ja piirivalveamet taastava õiguse põhimõtete kogukondadesse viimise ja juurutamise projekti "Taastava õiguse põhimõtetele toimiv kogukond", mille raames neljas edumeelses kogukonnas piloodina aktiivsed elanikud ja spetsialistid omandavad konfliktivahendami-

se oskuse ning on valmis toetama oma kogukonna inimesi konfliktide lahendamisel. Esimesed piloteerivad piirkonnad Harjumaal on Viimsi, Kiisa, Kose ja Ida-Virumaal Narva Kreenholmi kogukond.

Käesoleval aastal toimuvad Viimsis kolm olulist koolitust, mille raames kohaliku kooli sotsiaal- pedagoogid, noorsootöötajad, lastekaitse spetsialistid, külavanemad ja valla aktiivsed elanikud õppisid,

hea teada

Taastava õiguse lähenemised on sobivad:

- noorte tülide ja süütegude lahendamiseks;
- avaliku korra rikkumistega seotud konfliktide lahendamiseks;
- koolikeskkonnas tekkinud konfliktide lahendamiseks;
- kogukonna konfliktide lahendamiseks;
- naabritevaheliste lahkarvamuste lahendamiseks;
- kollektiivides tülide, keeruliste olukordade seljatamiseks ja konfliktide ennetamiseks.

kuidas ennetada ja lahendada tekkivaid konflikte kogukonnas.

Projekti eesmärk on võimalikult paljude juhtumite – kiusamise, konfliktide, vägivalda, vara- ja avaliku korra vastaste süütegude, sodimise, löhkumise, alkoholi ja narkootikumide tarbimise – puhul konflikti või kahju tekitamisele eelnenud olukorra taastamine. Koostöös kogukonna õppeasutuste ja ametkondadega soovatakse õpetada noortele õiguskõrget käitumist ja konfliktide lahendamist, toetudes just taastava õiguse põhimõtetele.

Täna saaks tunnevad algatuse vastu suurt huvi ka teised kogukonnad ning sellest aastast läks taastava kogukonna mõtteviisiga kaasa Rapla linnavalitsus, kes koostöös politseiga töid taastava õiguse tegevusi oma kogukonda.

Miks on taastav õigus kogukonnale oluline?

Taastava õiguse põhimõtetele toimiv kogukond on turvaline ja inimesekeskne. Konfliktide ja süütegude

Projekti on rahastatud

Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra finantsmehhanismide 2014–2021 programmist "Kohalik areng ja vaesuse vähendamine". Rohkem infot taastava õiguse võimaluste kohta Eestis saab veebilehel palunabi.ee/taastavoigus.

Lisainfot projekti kohta küsi oma piirkonnapolitseini- kult Maria Bulakilt (maria.bulak@politsei.ee).

lahendamisel seatakse eesmärgiks kogukonna suhete tervendamine. Taastav õigus põhineb lahendus- protsessidel, milles osalevad aktiivselt kõik mõjutatud asjaosalised. Protsessi juhib neutraalne ja vastava väljaõppega vahendaja, kes on turvaline ja usaldusväärne kogukonnaliige.

Teehooldaja on libeduse ja lume tulekuks valmis

TEEHOOLDUS Viimsi vald ja AS TREV-2 Grupp korraldasid 16. novembril talihooldetehnika ülevaatuset. See tähendab, et valla teedel ollakse valmis talihooldetöödega alustama.

Siim Jürima

teede vanemspetsialist

Talveperioodil on Viimsi valla teedevõrk jagatud 16 hooldepiirkonnaks, mille hulka kuuluvad ka saared Prangli ja Naissaar. Lume ja libeduse tõrjeks on pidevas valmisolekus 24 hooldemasinat, mis tegelevad sõiduteede, kergliiklusteede, parklate ja ülekäiguradade hooldamisega, ning kuus käsibrigaadi, kes tegelevad treppide ja bussipeatuste hooldamisega.

Eriolukordade jaoks on teehool- dajal reservist võtta veel kaheksa ühikut lisatehnikat. Ühtekokku on ühikute arv üle 30.

Lisaks lumekoristustöödele teo- tatakse hoolde koosseisus ka bus-

Masinaid, mida võib talviste ilmaolude korral valla teedel ja tänavatel hooldustööde käigus kohata. Fotod: erakogu

Maastur libliksaha ja puisturiga kergliiklusteede ja parklate hooldamiseks.

sipaviljonide pesu sagedusega üks kord kuus. Kõik teehooldega seotud masinad ja teehooldajate töövormid on märgistatud ühtse tunnus- graafikaga "Viimsi teehooldus".

Seoses talveperioodi lähene- misega tuleb inimestele meelde mitte parkida oma sõidukeid teemaale ja kergliiklusteedele, kuna see raskendab teehooldajal lumelükkamist, teed jäävad osaliselt hooldamata ning töötempo langeb. Sama käib ka kivide kohta, mis kin- ni külmudes kipuvad lume vaaluta- misel tehnikat löhkuma. Sahajuhti nähes andke neile alati teed ja või- te ka sõbralikult lehitada.

Viimsi korraldas rahvusvahelist keskkonnakonverentsi

KONVERENTS Viimsi vallas toimus 9. ja 10. novembril rahvusvaheline keskkonnateemaline konverents, mis keskendus kliimamuutustele, sealhulgas sademevee säästlikele lahendustele.

Alar Mik
abi vallavanem

Konverentsil käsitleti kliimamuutuste kohanemise seotud teemasid, põhilikumalt puudutati sademeveega seotud projekte, tehnilisi lahendusi ja sademevee puhastamist. Konverentsi esimene päev keskendus peamiselt projekti LIFE UrbanStorm tegevustele ja teine päev oli seotud projekti CleanStormWater tegevustega.

Esimene päev peamine oli Luleå tehnikaülikooli professor Goddecke Blecken Rootsist, kes peatus sademevee puhastamise lahendustel, nende efektiivsusel ja hooldusvajadusel talveperioodil. Professor jagas uuringute tulemusi ja teadmisi, mida külma- ja sulaperioodid põhjustavad ning mida on vaja teha lumesulamisvee puhastamiseks. Kuna talvine vesi, mis teekattelt tuleb, on reeglina saasteaine-

rikkam, siis on oluline keskenduda rohkem talvisele puhastamisele. Ülikool on läbi viinud settealade talvist seiret, lisaks teinud laborikatseid, et uurida, milline lahendus tagab parema tulemuse teekattelt pärinevate setteainete eraldamisel. Esineja tõi ühe seosena välja selle, et vähesema soola kasutamine talihoodel tagab paremad tulemused sademevee puhastamisel.

Eraldi teemaplokk käsitles projekti LIFE UrbanStorm tulemusi (sh kliimapoliitika elluviimine riigis ja omavalitsustes). Viimsi valla kliimamuutustega kohanemise arengukava rakendamiseks andis ülevaate kommunaalteenistuse juhataja Imre Saar.

Paneeldiskussioonis keskenduti kliimakavade elluviimisele, fookusega sademeveega seotud tegevustele (millised on nii LIFE UrbanStorm kui ka CleanStormWater projektide tegevused). Paneelis osalesid Eesti, Inglismaa ja Läti eksperdid.

Valla kommunikatsioonide vanemspetsialist Siim Reinla tutvus-

Konverentsil oli osalejaid mitmest riigist. Foto: Alar Mik

tas Haabneemes tehtud ringkäigul projekti testalasid. Selle käigus tutvustati säästlike lahendusi, kasutatud materjale ja tehnoloogiaid.

Samuti pakkusid huvi lahenduste seire ja hooldus ning praktikas esinevate probleemide lahendamise.

Konverentsi teisel päeval tutvustati põhilikumalt digitaalseid sademevee seire ja haldamise lahendusi ning tarkvara. Oma praktikat tutvustasid Viimsi, Turu ja Riia. Viimsi lahendustest rääkis kommunikatsioonide vanemspetsialist Siim Reinla, kelle vastutusalal on valla sademeveevõrk. Viimsi vald on loonud eraldi sademevee monitoorimise lahenduse VAAL süsteemi koosseisu, kus kraavides, torudes ja kaevudes olevad seadmed edastavad reaaltajast infot ja analüüsivad seda.

Läbivalt võeti mõlemal päeval kokku ja tutvustati säästlike sademeveelahenduste eluringiga seotud teemad looduspõhiste lahenduste käitamisel nii Eesti, Läti kui ka Soome näitel; ühtlasi vahetati praktikaid hooldamisel.

Viimsi vald on juhtpartner ELi LIFE programmi rahastatud projektis "Development of sustainable and climate resilient urban stormwater management systems for Nordic municipalities" (lühendatult LIFE UrbanStorm) ning ELi Interreg Kesk-Läänemere programmi rahastatud projektis "Testing new storm water treatment solutions for reduction of hazardous substances and toxins inflows into the Baltic Sea" (lühendatult CleanStormWater).

Tule hääletama!

Kaasava eelarve ideede poolt
saad hääle anda leheküljel

www.volis.ee

Anna oma hääl kuni 30.11.2022

Lisainfot leiad Viimsi valla kodulehelt
www.viimsi.ee/kaasaveelarve

KANALISATSIOON

Algasid Rummu tee sademeveekanalisatsiooni rekonstrueerimistööd

Novembri teisel nädalal algasid Rummu tee sademeveekanalisatsiooni rekonstrueerimistööd. Tööde käigus asendatakse olemasolev sademevee eesvoolutoru uue ja suurema läbimõõduga toruga. Uue rajatava toru läbimõõt on kaks korda suurem kui vanal torul ja selle veeläbilaskevõime ületab olemasolevat toru mitmekordselt.

Toru rekonstrueerimise tulemusel paraneb Rummu tee ja laiemalt kogu piirkonna sademevee äravool. Läbi rekonstrueeritud sademeveekanalisatsiooni loob Viimsi vald eeldused Rummu teega külgnevatele kinnistutele paremaks sademevee ärajuhtimiseks. Uue toruga väheneb ka rikete arv, kuna vana toru on amortiseerunud ja vajab sagedast hooldust. Lõigul Rummu tee ja Saare tee rist kuni Paakspuu tee piirkond viiakse toru sõidutee alla, et kõrghaljastust säilitada,

teistes lõikudes saab toru asuma transpordimaa haljasalal. Täpne lõigu ulatus selgub tööde käigus, kuna ehitaja esialgsel hinnangul tuleb teelust trassiala pikendada võrreldes projektiga.

Ehitustööde käigus kehtib Rummu teel ajutine liikluskorraldus, mis võib tööde ajal muududa. Ehitaja palub liiklejatel jälgida tähelepanelikult ajutist liikluskorraldust. Ehitustööde esimene etapp ehk siis uue toru rajamine on planeeritud teostada 2022. aasta jooksul, taastamistööd (II etapp) on planeeritud 2023. aasta kevadesse. Tööd teostab OÜ WWR Systems, tööde kogumaksumus on ligi 175 000 eurot.

Viimsi vallavalitsus paneb inimestele südamele, et kinnistu sademevee probleemide vältimiseks peab ka kinnistuisene sademeveesüsteem olema hooldatud ja töökorras.

Siim Reinla
taristu vanemspetsialist

Vaade Rummu tee piirkonnale. Foto: Maa-amet 2022

Teated

Viisaka viimsilase liikluskampaania

Viimsi vallavalitsus algatas novembri keskel viisaka viimsilase liikluskampaania, mille eesmärk on juhtida tähelepanu liikluskorralduse täitmisele ja üldisele viisakale liikluskultuurile.

Kampaania näol on tegemist teavitustegevustega, mida viiakse vahetult läbi liikluskeskkonnas. "Oleme kaardistanud peamised kohad, kus rikkumisi esineb, ja nendes kohtadesse pannakse ka esimesed teabetahvliid," tutvustas tegevusi transpordi vanemspetsialist Rait Parve. Vallavalitsus tellis eraldi kujundatud teabetahvliid, millele kanti liiklejat rikkumist vältima suunav sõnum. Näiteks ühe teabetahvli sõnum kutsus üles haljasalale mitte sõitma. "Meil on vallas mitmeid selliseid kohtasid, kus sõidetakse teemaa poriseks, see kantakse kattele ja lõpuks on tulemuseks kole keskkond, mida teehooldaja kor- rastab lisatööna," tõi Parve välja. Kampaania eesmärk ongi vahetult liikumise toimimise asukohas sõnumiga sekkuda ja liiklejate käitumise- harjumust mõjutada.

Teabetahvleid on erinevate sõnumitega. "Viisakas viimsilane ei sõida haljasalale" ja "Viisakas viimsilane ei tee siin vasakpöört" on kaks esimest sõnumit, mis on välja pandud valla keskkuses. Edaspidi on vallavalitsusel kavas laiendada sõnumeid ja sekkuda kampaaniaga erinevates kohtades üle valla, kus rikkumisi esineb. "Liiklusteabekam- paania eesmärk on muuta liiklust läbi kampaania ohutumaks ja pööra- ta juhtide tähelepanu kitsaskohtadele liikluskultuuris," lisas Parve. Viisakus algab meist kõigist. Näitame, et see ka tegelikult nii on!

Alar Mik
abivallavanem

uued vallakodanikud

- Kairi ja Priit Talvel sündis 26. septembril poeg **Arthur Talv**.
- Kadi Kongotil ja Priit Kaevandil sündis 7. oktoobril poeg **Romy Kaevand**.
- Liis Maljatinil ja Argo Kangrul sündis 10. oktoobril tütar **Victoria Kangur**.
- Yulia Zozulyal ja Mihhail Timofejevil sündis 11. oktoobril tütar **Maria Timofejeva**.
- Geity ja Kaimo Hannil sündis 18. oktoobril tütar **Kelsi Hanni**.
- Diana ja Danil Kotšurovskil sündis 20. oktoobril poeg **Mark Kotšurovski**.
- Jevgenia ja Ilja Rabtsevitšil sündis 24. oktoobril tütar **Roberta Rabtsevitš**.
- Liisbet ja Mikk Leedjärvel sündis 26. oktoobril tütar **Hermilde Leedjärv**.
- Veronika ja Lauri Malmbergil sündis 4. novembril poeg **Leonhard Malmberg**.
- Kärolin ja Rasmus Tuisul sündis 6. novembril poeg **Paul Tuisk**.

Projekteerimistingimused

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MENETLEMINE

Viimsi Vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakonnale on esita- tud järgmine projekteerimistingimuste taotlus Viimsi vallas:

Lubja külas Paemäe tee 2 kinnistule üksikelamu püstitamiseks.

Omavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena ehitusseadustiku § 28 ja 31 lg 1 alusel. Ehitus- ja kom- munaalosakonna ettepanek on lahendada taotlus avalikku istungit korraldamata ja avalikustada projekteerimistingimuste eelnõu vall- valitsuse veebilehel.

Mine aastaks Hispaaniasse vabatahtlikuks!

■ Hea Viimsi noor! Kui oled vanu- ses 18–26, soovid õppida hispa-ania keelt ja saada rahvusvahelise noorsootöö kogemuse, siis nüüd on see võimalus käes! Otsime noort, kes soovib minna ajavahe- mikus 12. jaanuar – 12. novembrini 2023 vabatahtlikuks Hispaanias- se Puente Genilli.

Huvi korral palume saata oma CV ja motiivatsioonikiri hiljemalt 22. novembriks e-posti aadressile Kadi.Bruus@Viimsivv.ee.

Hispaania ootab Sind! Foto: Canva

Kadi Bruus
haridus- ja noorsootöö peaspetsialist

Sporditoetused valla lastele

ÕPPEPÄEV Viimsi valla 7–19-aas- taste sporditegevuse toetust ei maksa Viimsi vallavalitsus otse lapsevanemale, vaid eraldab üks kord aastas 1. detsembriks tehtud lapsevanema kinnituse alusel vastava taotluse esitanud klubi- dele.

Kaija Mägi
huvihariduse vanemspetsialist

Paneme südamele, et klubile kinnitust andes kinnitab lapsevanem vallavalit- susele, et tema lapse kohta esitatud andmed on tõesed ning lapsevanem soovib oma lapse sporditegevuse toe- tust just sellele klubile tagamaks lap- sele kas soodsama osalustasu või pa- remad treeningtingimused.

Seega tasub enne kinnituse andmist üle kontrollida, kas klubi ja rühma ni- metus on õige, kas treener on sobiv ning kas treeningkordade arv vastab

nõutud tingimusele. Juhul kui and- metes esineb ebakõlasid, palume kin- nitust mitte anda ja saata selle kohta teavituskiri e-posti aadressil kaija.ma- gi@viimsivv.ee.

Mida klubid lapsevanema kinnituse alusel eraldatud toetusega teha võivad?

- Kasutada EKR-i 4.–8. tasemega treeneri töötasu maksmiseks.
- Tasuda harrastajate sporditegevu- sega seotud spordirajatiste ja/või -ehi- tiste üüri-/rendikulud.
- Katta kuni 30% ulatuses harrasta- jate muude sporditegevusega seotud põhjendatud kulud (võistlustel osale- misega seotud kulud: transport, ma- jutus, toitlustus ja osavõttasud, spor- diinventari ja -varustuse soetamise kulud, spordilaagritega seotud kulud: transport, majutus, spordiehitiste üü- ri-/rendikulud, toitlustamine).

Spordiklubil on kohustus:

- korraldada 7–10-aastaste harrasta- jate sporditegevust vähemalt kaks kor- da nädalas nädalakooormusega vähe- malt 120 minutit;

- korraldada 11–15-aastaste harras- tajate sporditegevust vähemalt kolm korda nädalas nädalakooormusega vä- hemalt 240 minutit;

- korraldada 16–19-aastaste harras- tajate sporditegevust vähemalt neli korda nädalas nädalakooormusega vä- hemalt 360 minutit;

- moodustada treeningrühmasid, milles ei ole üle 25 harrastaja;

- tagada, et harrastajate treening- rühmadega töötavad vähemalt Ees- ti kvalifikatsiooniraamistiku (edaspidi EKR) 4. tasemega treenerid ja iga 100 harrastaja kohta eri spordialadel töö- tab treeningrühma(de)ga vähemalt 1 EKR-i 5. või kõrgema tasemega treener.

NB! Spordiklubi vahetamisel tuleb jooksvalt teha uus kinnitus ning klubi- bist lahkumisel tuleb vana kinnitus tühistada.

2023. aasta Viimsi valla sporditege- vuse toetuse kinnituse saab teha ko- dulehel pai.tallinn.ee või läbi Tallinna iseteeninduskeskkonna taotlen.tallinn. ee/opilane.

Sporditoetuste kinnitused teeb lapsevanem. Foto: erakogu

Detailplaneeringud

AVALIK VÄLJAPANEK

9.–22.12.2022 on Viimsi Raamatukogus avalikul välja- panekul:

■ **Viimsi alevik, kinnistu Madise detailplaneering** (edaspidi DP), mis on vastu võetud Viimsi Vallavalit- suse 26.10.2022 korraldusega nr 436.

Planeeritava ala suurus on 1812 m² ja see hõlmab maatulundusmaa sihtotstarbega hoonestamata katastriüksust Madise (89001:010:0350). Kõrghaljastust esineb planeeringualal vähe, krundil kasvavad üksikud puud. Planeeringuala asub Viimsi aleviku kaguosas ning piirneb kahest küljest maatulundusmaa kruntide- ga (põhjas Sooraua ja idas Andrese), läänes külgneb hoonestatud elamumaa krundiga Nelgi tee 39 (89001: 010:2239) ja lõunas transpordimaa krundiga Nelgi tee (89001:010:3452). Planeeringualast põhjas asub Soo- sepa piiranguvöönd koos Mäealuse kaitsealaga. Ühtlasi asub põhjas Mähe oja kalda piiranguvöönd (50 m), ehituskeeluvöönd (25 m) ja veekaitsevöönd (10 m), mis ulatub osaliselt planeeringualale, kuid millega on planeeringulahenduses arvestatud. Olemasolev juur- depäas planeeringualale on Nelgi teelt. Ühtlasi on pla- neeringulahenduses ette nähtud moodustada trans- pordimaa sihtotstarbega krunt (pindalaga ~ 68 m²) Madise kinnistu lõunapoolsele küljele, mis antakse tasuta üle valla omandisse Nelgi tee laiendamiseks.

DP-ga (OÜ RannaMaja töö nr 5339) jagatakse pla- neeringuala kinnistu kaheks krundiks ning moodusta- take 1 elamumaakrunt pindalaga 1744 m² ning 1 tee- ja tänavamaa krunt pindalaga 68 m². Elamumaakrun- dile määratakse ehitusõigus 1 põhihoone ja 1 abihoone ehitamiseks. Põhihoone on lubatud ehitada 2 maa- pealse ja 1 maa-aluse korrusega (suurim lubatud kõr- gus 8,5 m). Suurim lubatud maapealne ehitisealune pind krundil on 240 m² ja maa-alune 150 m². Hoones-

tusala kaugus põhihoonel naaberkrundi poolsest pii- rist on 7,5 m. DP on üldplaneeringu kohane.

Avaliku väljapaneku materjalid, on kättesaadavad ka Viimsi valla kodulehelt alates 9.12.2022: <https://www.viimsivald.ee/teenused/planeeringud/detailplaneeringud>.

Arvamused DP kohta on võimalik esitada avaliku väljapaneku ajal Viimsi Vallavalitsuse e-posti aadressil info@viimsivv.ee või postiaadressil Nelgi tee 1, Viimsi alevik, Viimsi vald, 74001 Harju maakond.

Viimsi Raamatukogu (Randvere tee 9, Haabneeme alevik, Viimsi vald, 74001 Harju maakond; tel 5688 2673) on avatud esmaspäevast reedeni kell 10–20, nädalavahetustel kell 10–16. Iga kuu viimasel reedel on raamatukogu suletud.

AVALIKU VÄLJAPANEKU JA AVALIKU ARUTELU TULEMUSED

■ **Leppneeme küla, kinnistu Lehe ja lähiala detail- planeeringu (DP) avalikul väljapanekul esitatud arvamuste avalik arutelu** toimus 7.11.2022 kell 15.30 Viimsi Raamatukogus (Haabneeme alevik, Randvere tee 9).

DP avalikul väljapanekul laekus lahenduse kohta 1 arvamus. Arvamuse esitaja arutelul ei osalenud. Ava- likul arutelul arutati DP edasist menetlust ning otsus- tati, et vastu võetud lahendust ei muudeta. Kuna arva- muse esitajaga kokkulepet saavutatud ei ole ja ta oma arvamusest ei loobu, siis edastatakse DP heakskiitmi- seks rahandusministeeriumisse.

Vastu võetud lahendusega on võimalik tutvuda Viimsi valla kodulehel: viimsivald.ee (teenused – pla- neeringud – detailplaneeringud – vastu võetud ja avalik- kul väljapanekul).

Planeeringute osakond

Mida rohkem noored oma arvamust avaldavad, seda paremaks muutub teenus

NOORED Noortekeskus sai oktoobrikuu lõpus uue juhataja. Ise noorena aktiivselt oma kodukohas Võrumaal noortekeskust külastanud **Ave-Liis Kivest** (24) töötab juba viimased kaks aastat Viimsi noortekeskuses.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Kui tihe noortekeskuste külastaja Sa ise noorena olid?

Kui ma käisin põhikoolis, loodi Vastseliina valda noortekeskus. Alguses olin seal üksnes piljardimängija, kuid ajas minu külastavus kasvas ja ma hakkasin ka ise noortekeskuse töösse panustama.

Noortekeskuses käisin seetõttu, et seal tundsin, et mind väärtustati – minu mõtteid võeti kuulda ja noorsootõotajad löid võimalusi, läbi mille sain ennast arendada ja panustada ka kogukonna tegemistesse.

Kõik, mis minu elus on noorsootõoga seotud, tuleneb paljuski sellest, et olin ise aktiivne noortekeskuse külastaja – ma liitusin noortevolikoguga ja gümnaasiumis avanes võimalus osalise koormusega noortekeskuses tööle asuda. Kunagi soovisin saada õpetajaks, kuid noortekeskusest saadud kogemuse põhjal otsustasin Tallinna ülikooli noorsootööd õppima minna. Hetkel õpin noorsootöö korraldust magistrirõppes.

Kuidas jõudsid Viimsi noortekeskusesse?

Väga huvitaval moel. Olin eelmises töökohas jõudnud arusaamiseni, et aeg on midagi muud proovida. Olin just Tallinna ülikoolis noorsootöö rakenduskõrgharidust lõpetamas, kui üks kursusekaaslane muu jutu käigus mainis, et Viimsisse otsitakse noorsootõotajat. Mõtlesin, et kandideerin, sain tööle ja siia ma jäingi.

Millised olid toona Sinu tööülesanded?

Kõigepealt oli minu ülesandeks pakkuda avatud noorsootöö teenust nii Viimsi, Püüsi kui ka Randvere (hetkel on keskus suletud) keskuses. Põhirõhk oli suuresti noortega kontakti saamisel ning võimaluste loomisel.

Millised on Sinu tööülesanded nüüd, juhatajana?

Juhtida noortekeskuse meeskonda,

rahalisi ressursse, luua arenguks võimalusi nii noorsootõotajatele kui ka noortele. Vaadata üle, kas kõik, mis me täna teeme, on ajakohane ja päriselt see, mida noored ja kogukond tahavad ja vajavad.

Ma tundsin, et soovin panustada noorsootöö arengusse nii Viimsis kui ka üleriigiliselt ning juhataja positsioon võimaldab seda. Ühtpidi on mul nüüd suur vastutus, kuid teisalt on mul enda pädevuste raames võimalus valdkonda arendada ja sinna kaasata ka noortekeskuse personali ning kohalikke noori.

Kuidas see välja näeb?

Ma olen Eesti Noorsootõotajate Kogu liige, kus ma juhin nutika noorsootöö töögruppi. Töögrupi keskmes on digitaalne ja nutikas noorsootöö. Olen panustanud ka selle nimel, et jätkuks noorsootöö magistriõpe Tallinna ülikoolis.

Viimsis proovin anda oma panuse, et noorsootõotajatel oleksid head töötingimused ja võrdväärne, tööle vastav palk ning noortel võimalikult head tingimused enesearendamiseks kooli ja kodu väliselt.

Mida tähendavad digitaalne ja nutikas noorsootöö?

Digitaalne noorsootöö on noorsootöö, mida tehakse digitaalses keskkonnas, näiteks sotsiaalmeedias, kus pakutakse samuti noorsootõeteenust. Nutika noorsootöö eesmärk on teha noorsootööd senisest tõhusamalt ja tulemuslikumalt. Suuresti tähendab see seda, et nutikate lahendustega soovitakse jõuda rohkemate noorteni ning suurendada noorte võimalusi, sh noorte kaasatust.

Kellega veel koostööd teete?

Vallavalitsusest teeme koostööd haridus-, arendus-, avalike suhete ning sotsiaal- ja tervishoiuosakondadega. Lisaks ka muusika-, kunsti- ja teaduskoolidega ning valla ettevõtjatega, kes on toetanud meid õpilasmaleva korraldamisel ning pakkunud noortele töökohti. Lisaks on tihe suhtlus Viimsi raamatukogu, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse ja Eesti Noorsootõotajate Koguga.

Viimsi Noortekeskuse vastne juhataja Ave-Liis Kivest. Foto: erakogu

Prügikunsti töötuba Püüsi keskuses. Foto: Karolina Lõhmus

Palun tutvusta eesootavaid projekte!

Hetkel on käsil projekt koos raamatukoguga, kus noortel on võimalik õppida foorumteatri meetodi kohta ning meetodit ka praktiseerida. Oleme planeerimas ülevallalist noorte osaluse ja ettevõtlikkuse konverentsi, kuhu oleme kaasanud Randvere ja Püüsi koolide huvijuhid, noortevolikogu ja vallavalitsusest arendusosakonna. Konverents peaks toimuma hiljemalt maikuuks aastal 2023. Samuti on käsil ülevallalise noorsootöö konverentsi planeerimine huvikoolide, noortevolikogu ning vallavalitsuse haridusosakonna spetsialistidega.

Uuel aastal on plaanis osaleda noortevahetusel Prantsusmaal, mille kohta jagame infot jooksvalt. Samuti on plaan osaleda õpirannetes ning ka teistes noortevahe- tustes.

Toome enda tegevuste keskmese ka riigikogu valimised, sh noorte teadlikkuse tõstmise valimistematikat, nt erinevatest maailmavaadetest.

Millised on Viimsi ja Püüsi noortekeskused?

Viimsi noortekeskuses on avatud ruum, lisaks veel köök, jututuba, töötuba ja multituba. Jututoas saab näiteks õppida, aga ka x-boxi kasutada. Töötoas on triikraud, tikkimis- masin, erinevad materjalid ja seal saab keskenduda käelisele tegevusele. Multitoas on meil Macid, foto- ja videograafiatehnika, mida saab kasutada nii kohapeal kui ka välja laenutada. Noortekeskuses toimuvad ka ringid: kokandus, keraamika, minu disain ja fotoring. Keskuses töötab kolm erinevate huvide ja pädevustega noorsootõotajat.

Püüsi noortekeskus asub Püüsi kooliga samas hoonekompleksis, kus keskusel on kasutada üks suur ruum. Hetkel töötab seal kolm noorsootõotajat ning ringidest toimuvad meeskondlik meisterdamine ja näitering. Keskuse keskmine külastaja on Püüsi noortekeskuses väga aktiivne. See tähendab, et noored avaldavad julgelt oma arvamust ja räägivad kaasa tegevuste planeerimises. Mida rohkem noored oma arvamust avaldavad, seda paremaks teenus muutub.

Palju noori Viimsi noortekeskusi igapäevaselt külastab?

Püüsi keskust külastab igapäevaselt umbes 60 ja Viimsi noortekeskust umbes 40 noort. Põhilisteks külastajateks on noored vanuses 7–11, kuid julgelt tulevad järgi ka noored vanuses 12–16.

Kuidas noorsootõotajad noorteni jõuda püüavad?

Meil kajastatakse infot nii sotsiaalmeedias, noortekeskuste kodulehel kui ka Viimsi Teatajas. Samuti üks ühele suheldes ning aeg-ajalt üld-

hariduskoolidele ning huvikoolidele jagades.

Mis noori noortekeskusesse toob?

Ma julgen öelda, et noori toob siia turvaline keskkond, kus neid kuulatakse, kus neil on vastavalt oma huvidest ja vajadustest võimalus panustada nii enda kui ka teiste arengusse.

Millised on suurimad müüdid, mis noorsootõoga kaasas käivad?

Kõige suurem müüt on vist see, et noortekeskus on mõeldud riskikäitumisega noortele ning noorematele noortele. Tegelikult on noortekeskusesse oodatud kõik noored vanuses 7–26.

Teine müüt: noortekeskuses käiakse niisama kott-toolil istumas. Tegelikult pakub noortekeskus väga mitmekesiseid võimalusi – tihti leiavad noored siin ka uusi sõpru ning uusi hobiseid, omandavad uusi teadmisi ja oskusi või proovivad midagi uut, millega varasemalt kokku pole puutunud.

Kuidas neid müüte murda?

Teadlikkuse tõstmisega, seetõttu tuleb üle vaadata, kuidas me oma tegevusi kajastame. Oluline on tuua kajastuse keskmesse noori, kes meid päriselt külastavad; tegevusi, mida pakume; ning oskusi ja teadmisi, mida noored tegevustes osaledes omandavad.

Millised on Sinu kui noortekeskuse juhataja eesmärgid?

Kasvatada kogukonna teadlikust noorsootõöst laiemalt ja liikuda selles suunas, et teenuse keskmeks ei oleks ainult noored, vaid ka noortekeskuse personal.

Kuidas Sulle tundub, kas noorsootõotajaid tunnustatakse piisavalt?

Hea küsimus! Ma arvan, et noorsootõotajaid tunnustatakse, kuid alati saaks rohkem. Üldiselt inimesi tunnustatakse küll, kuid kui me räägime noorsootõöst kui professionist, siis see jääb veel vajaka.

Mis selles ametis rõõmu pakub?

Kui läbi noorsootöö noore elus päriselt midagi muutub. Kui noored saavad noorsootõöst kogemuse, teadmisi või oskusi, mis aitab kaasa nende arengule. Rõõmu teeb ka see, kui noored ise tahavad teha ja teevad.

Kes on Sinu eeskujud?

Minu eeskujudeks on minu kunagised noorsootõotajad Merlis ja Mari, noorsootöö korralduse õppekava kuraator Ilona-Evelyn Rannala ning noortevaldkonna koolitaja Kristi Jüristo.

Ave-Liis Vastseliina õpilasmalevas aastal 2017. Foto: erakogu

Külasta noortekeskust!

■ **Viimsi noortekeskus**
Address: Randvere tee 9
Avatud: E–R kell 13–19
■ **Püüsi noortekeskus**
Address: Kooli tee 33
Avatud: E–R kell 12–18

Randvere kool on Rohelise kooli programmi mõtteviisi omaks võtnud

PROGRAMM "Innustades noori täna, hoiame homset maailma." Just selliselt kõlab Eesti Rohelise kooli programmi slogan. Randvere kool toimetab just sellist suhtumist silmas pidades.

Jaana Raimets
Stanislav Nemeržitski
Liina Savolainens

Rohelise kooli arendusmeeskonna liikmed

Randvere kool on tänavu alustanud oma Rohelise kooli tegevust üsna ambitsioonika ettevõtmisega, milleks on Erasmus+ projekti "Educating ecologically conscious young European citizens through joint entrepreneurial activities" ("Keskonnateadlike noorte Euroopa kodanike kasvatamine läbi ühiste ettevõtlust arendavate tegevuste") kavandatud tegevused.

Projekti raames saavad Randvere kooli ja Poolas asuva Zabrze linna ühe gümnaasiumi noored panna proovile oma koostöised ja ühiselt ideede genereerimise oskused, et üheskoos muuta maailm natukenegi rohelisemaks. Nimelt suurim väljund projektile on Eesti-Poola ühine õpilasfirma, mis hakkab müüma uus- ja taaskasutuse põhimõttel enda poolt valmista-

tud manguasju. Projekti teine suurem eesmärk on õpilaste kaasabil täiendada kooli õppekava ning ai-nekavasid, võttes rohkem fookusesse roheline mõttemaailma ja taaskasutuse filosoofiat ning ühiste väärtuste jõustamist meie kõigi tuleviku hüvanguks.

Lisaks on väga edukalt sujunud projekti "Täiendav toetus kooli õppekeelest erineva kodukeelega õpilaste eesti keele õppe toetamiseks" raames kooliaia tegevus, mida vedas Rohelise kooli arendusmeeskonna liige ja ühtlasi üks täiendava eesti keele õpetajaid Jaana Raimets. Täiendava eesti keele õppe raames panid õpilased kevadel idanema kõrvitsaseemned. Seejärel tehti kooliaias peenrad ja istutati ettekasvatatud taimed. Suvel hoidis õpetaja Jaana taimedel silma peal ning heade kolleegide kaasabiga said taimed hooldatud ja pirakaks kasvada. Septembris korjasid õpilased viljad kokku ja esialgu pandi need silmailuks välja kooli galeriis.

Kogu seemnest toidulauani õppeprotsessi lõpetasid aga toimetuleku õppekaval õppivad õpilased

Seemnest purki. Fotod: Jaana Raimets ja Aet Urbas

nüüd sügisel, mil mõnigi vili jõudis purki. Samuti olid mõned kõrvitsad eksponaadiks kunstitunnis natüürmordi joonistamisel.

Eriklasse õpilased on Randvere koolis ka usinad toataimede

hooldajad, mis on osa nii nende õppekavast kui ka Rohelise kooli tegevusest. Iga nädal jälgitakse, et Randvere koolimaja taimed saaksid kastetud vastavalt juhistele, mis eelmisel õppeaastal Rohelise kooli

arendusmeeskonna eestvedamisel iga taime juurde lisati.

Rohelise kooli eesmärk on kaasaõpilasi, ühendades targalt kõik tegevused õppeprotsessiga, mis on hea näide sümbioosist.

Viimsi valla eakate jõulupidu

Laupäeval, 17. detsembril kell 15–17
Viimsi koolis, Randvere tee 8

Esinevad:

Viimsi kooli vilistlaskoor,
dirigent Andrus Kalvet,
Hanna-Liina Võsa
ja Olav Ehala

Peojuht:

Peep Raun

Tantsuks musitseerib:
Andrus Kalvet

Kohv ja kook
Osalemine tasuta

VIIMSI VALD

KÜLASKÄIK

Laanelinnu lasteaiaamaja külastas Ühendkuningriigi parlamendi liige

1. novembril külastasid MLA Viimsi Lasteaedade Laanelinnu maja Ühendkuningriigi parlamendi liige Bridget Philipson, tema nõunik Owain Mumfordi ning ajalehtede The Guardian ja The Telegraph ajakirjanikud.

Sellest, kuidas Eesti alusharidussüsteem praktikas välja näeb, saadi ülevaade Laanelinnu lasteaia rühmade õppetegevustega tutvudes. Alushariduse korraldusest nii Viimsis kui ka Eestis laiemalt räägiti põhjalikumalt ühises vestlusringis MLA Viimsi Lasteaedade esindajatega.

Külalistele huvi pakkunud teemadest tõusid esile lasteaia päevakavaga seonduvad küsimused, erivajadustega laste toetamise tugisüsteem, õpetajate töökorraldus, õppe-kasvatustöö järelvalve korraldus, lasteaedade rahastussüsteem, Eesti õpetajate järelkasv.

Bridget Philipson kuulub opositsiooni leiboristide hulka, tema fookus on haridusteemadel ning Eesti visiidi peamiseks eesmärgiks oli siinse alusharidusega tutvumine.

Pille Veisserik

MLA Viimsi Lasteaiad projektijuht

Vasakult: Ingrid Kõluvere, Eve Hintsov, Triine-Liis Merbach, Reet Lepp, Bridget Philipson (Ühendkuningriigi parlamendi liige), Maigi Pendra, Maie Roos, Jürgen Ojalo (Briti saatkond), Liia Unnuk. Foto: erakogu

Raamatukogud otsisid Viimsist inspiratsiooni

KOGEMUSPÄEV Novembri alguses korraldasid Eesti raamatukoguhoidjate ühing ning Eesti linnade ja valdade liit Viimsi raamatukogus kohalike omavalitsuste ja raamatukogude esindajate kogemuspäeva “Raamatukogu – kulu või investeering?”.

Tiiu Valm

Viimsi raamatukogu direktor

Eestis on üle 800 raamatukogu, sealhulgas 513 rahvaraamatukogu. Statistikaameti andmetel töötab raamatukoguhoidjana täistööajaga 1029 naist ja 24 meest, kusjuures naised teenivad selles ametis keskmiselt 1281 eurot ja mehed 2235 eurot (mehed töötavad peamiselt IT-spetsialistidena).

Ajal, kui paljudes väiksemates kohtades on kool, postkontor ja apteek kinni pandud ning ka pood suletud, on raamatukogudest saanud piirkonna keskused. Uusi rolle on raamatukogudele aina juurde tulnud. Siin kohtutakse kirjanikega, toimuvad kontserdid, õpitoad, vestlusõhtud, siin saab teha nii kaugtööd kui ka mängida lauamänge. Raamatukogutöötajad on tihti ka need, kes aitavad inimestel e-riigiga suhelda, digitaalses maailmas hakkama saada, tööendeid ja muid pabereid välja printida, vajaduse korral ka isiklikke mobiile jms seadistada.

Alahinnata ei või raamatukogude sotsiaalset rolli. Sageli on raamatukogu vanematele inimestele ainus võimalus, kus teisi näha ja juttu puhuda, seda pealegi hubases, raamatutest ümbritsetud keskkonnas.

Haldusreformiga kaasnevalt on nii mõneski maakonnas ja vallas toimunud raamatukoguvõrgus olulisi muutusi. Näiteks kui varem oli vallas üks või kaks raamatukogu, siis valdade ühendamise tekkis ühte nn suurvalda viis ja enam raamatukogu. Missugune on nendes valdades raamatukogude juhtimismudel? Selles osas jagasid oma kogemusi Viljandi valla kultuurispetsialist

Kogemuspäevast võtsid osa nii raamatukogutöötajad kui ka KOVide juhid.

Foto: erakogu

Evelyn Härm, Tori valla raamatukogu direktor Ene Michelis, Saaremaa valla kultuurinõunik Anniki Aruväli ja Valga keskraamatukogu direktor Triinu Rätsepp.

Viimsi raamatukogu andis kohalolijatele mitmeid ideid, kuidas muuta raamatukogu kaasaegseks info- ja kogukonnakeskuseks. Kogemuspäeval osalejad leidsid, et ka nende omavalitsustes oleksid raamatukoguteenusel elanikkonna vajadustele ja soovidele vastavad, on hea käia ära Viimsis ja ikka leiab siit midagi uut.

Juturingis arutati raamatukogude jaoks kõige “põletavaid” probleeme:

- kuidas tekitada KOVides huvi raamatukogude säilitamiseks ja arendamiseks;
- kuidas raamatukogu saab aidata kaasa KOVi eesmärkide saavutamiseks erinevates valdkondades;
- kas raamatukogu on kultuuri- või haridusasutus;
- kuidas ja mis vahenditega tõsta KOVide raamatukogutöötajate töötasu ja mainet.

Raamatukogutöötajad on peamiselt kõrgharidusega spetsialistid, aga kui riigieelarvest rahastatavate raamatukogude töötajatele lubatakse 2023. aastal kõrgharidusega spetsialistidele

miinimum töötasu 1600 eurot, siis see ei hõlma KOVides töötavaid raamatukoguhoidjaid.

Probleemide loetelu võiks jätkata, aga hea oli, et kogemuspäeval said raamatukogutöötajad ja otsustajad kokku, et koos arutada, kuidas edasi minna.

Ise laenutad, ise tagastad

Novembri alguses paigaldati Viimsi raamatukokku iseteeninduse tagastusautomaat. Raamatukogud on võtnud külastajate ja raamatukogutöötajate aja kokkuhoiu tagamiseks kasutusele tarkvaraga iseteeninduse ja tagastuse automaadid. Mjal maailmas on see tavapärane, Eesti raamatukogud liiguvad selles suunas tasapisi. Iseteeninduse automaatide tarkvara on välja töötanud Eesti firma ID-Balti AS. Veel käesoleva aasta detsembris vaheatakse välja ka õues asuv tagastuskast tarkvaral töötava tunduvalt mahukama tagastuskasti vastu.

PROJEKT

Teaduskooli töötoad 50+ vanuses inimestele

Teaduskooli uus projekt on suunatud 50+ vanusegrupi esindajatele. Projekti eesmärk on tagada teadusavastuste maailmas temaatiline õpe Viimsi täisealistele elanikele.

Projekti raames toimuvaid töötube juhendab Aare Baumer. Viimsi teaduskooli ja hoolekandekeskuse ühisprojekt “Keskpäevane teadustund” alustab 23. novembril, töötoad toimuvad iganädalaselt kuni 7. detsembrini.

Töötoad Viimsi Artiumi teaduskooli ruumis 125:

23. novembril kell 12. Saabunud on aasta kõige pimedamad kuud ja nüüd on hea aeg katsetada valgusega. Tehiskeskkonnas ümbritsevad meid LED-valgusallikad. Aastakümneid tagasi professionaalide kõnepruugis kasutusel olnud sõnavara on jõudnud igapäevakeelde. Külma valgus, sinine külm valgus, soe valgus, värvitemperatuur, punktallikas – need on vaid mõned näited muutustest. Selgitame töötoa ajal, mida need sõnad tähendavad, ja uurime, kuidas LED-valgus mõjutab nägemistaju. Joonistame ja katsetame LED-valgusallikatega.

30. novembril kell 12 – lainetuse saladused, torm tassis. Võid elada mere ääres ja teada selle erinevaid nägusid – tormilaineid, tuulevaikse ilma peegelpinda või päikesesooja vee mõnusat, aeglast hingamist. Aga meie uurime, kuidas näeb välja väga eriline laine vorm – seisulained, mis püsivad anumas paigal. Kasutame selleks koduseid köögivahendeid ja muusikat. Kui väljas möllab maru ja kallab tugevat vihma, on hea võtta tass kohvi või teed ja mõnuleda sooja pleedi all. Üle Eesti liikuvale tsüklonil ja kohvitassis keerleval vahukroonil on ühiseid jooni. Selleks, et näha keeriste tekkimist, katsetame vee ja erinevate pulbritega.

7. detsembril kell 12 – kumerpeeglid jõulukuusel. Joulude ajal kaunistame kuuski. Nii toas kui ka õues säravad okstel erinevad ehted. Suured, mitmevärvilised kuulid kui kumerpeeglid sobivad hästi optilisteks katseteks. Nendel peegeldub vastu kogu maailm koos uudishimuliku vaatlejaga. Katsetame eri suuruse ja värviga kuulidega ning erinevate valgusallikatega.

Täpsem info: Töötubade osaluspanus on 2 eurot kord, kõigi kolme eest korraga tasudes 5 eurot kokku. Tasuda saab kohapeal sularahas. Eelregistreerimine kuni 23.11 marje.plaan@viimsihoolekandekeskus.ee. Lisainfo: www.viimsiteadus.ee.

Kadri Saluri

Viimsi teaduskooli direktor

KES ON KES?

Aare Baumer on leiutaja, teaduse populariseerija ning mitteformaalse hariduse edendaja. Aare on töötanud Eesti Raadios helioperaatorina, Tallinna linnahallis valgusdisainerina ning vedanud mitmes ansamblis heliloomet. Viimased 22 aastat on Aare olnud igapäevaselt ametis Energia avastuskeskuses, kus hetkel toimetab teadus- ja arendusjuhina. Aare suureks kireks on interaktiivsete näituste loomine, ka praegu on Energia avastuskeskuses võimalik külastada tema loodud näitust “Neoonvalguse säras”. Aarne on loonud lisaks Energia avastuskeskusele ekspositsioonikontseptsiooni ka Paide Ajakeskusele Wittenstein ning Sangaste Ringtalli külastuskeskusele. Energia avastuskeskuses linastuvad planetaariumifilmid on samuti loodud Aare eestvedamisel. Ta on režissöör ka filmidele ning kirjutanud raamatuid. Aare on pärjatud mitme teaduse populariseerimise alase tunnustusega.

Viimsi Raamatukogus vitriininäitus
02.11 - 02.12.2022

JÕULUKAARTE MATI VIHMANI ERAKOGUST

Näitusel on kaarte jõulutervitustega eesti, vene, läti, leedu, soome, rootsi, inglise, saksa, prantsuse, taani, norra, iiri, portugali, hispaania jt. keeltes.

VIIMSI HOOLEKANDEKESKUS

SEENIORIDE VESTLUSKLUBI

Neljapäeval, 24. novembril kell 11.00
Viimsi Huvikeskuses

Teemaks on senioride heaolu ja sotsiaalteenused Viimsi vallas

Külalised on Viimsi abivallavanem Katrin Markii ja Viimsi Hoolekandekeskuse juhataja Lemme Palmet

Lisainfo:
Lehte Jõemaa, tel 56240688, lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

VIIMSI HOOLEKANDEKESKUS

Viimsi Hoolekandekeskuse eakate päevahoid on valmis uute abivajajate vastuvõtuks.

Tule tutvu võimalustega!

Asume Kesk tee 1, II korrus (lifti kasutamise võimalus)

Lisainfo:
Lemme Palmet, tel 56707888,
e-post lemme.palmet@viimsihoolekandekeskus.ee

Viimsi kultuuriaasta jõuab ilusa lõpuni

KULTUURIAASTA Aastat 2022 ehk Viimsi kultuuri-aastat on igati väärikalt tähistatud. Aitäh kõigile, kes on kultuuriaasta toimumisele kaasa aidanud või üritustel osalenud!

Harri Ausmaa
kultuuri- ja sotsiaalse
juhataja

1. detsembril toimub Viimsi Artiumi suures saalis **“Kultuuriaasta tänukontsert”**, kus saame tänada rahvakultuurikollektiive, kuhu kuulub üle 250 esineja, kes tol õhtul üles astuvad. Detsembris ootavad meid ees mitmed jõuluaja tähistamise sündmused ning loomulikult vala taasasutamise 32. aastapäeva pidulik **“Viimsi Tunnustab 2022”** gala, kus saavad tunnustatud kultuuriaastal võimsaid saavutusi või ilusaid tegusid teinud viimsilased.

Veel enne, kui kultuuriinimesed saavad teatepulga (sisaldab vihjet järgmise teema-aasta kohta) üle anda, on soov kultuuriaastal toimumust ülevaade teha. Et üks pilt ütleb rohkem kui tuhat sõna ja leheruumi meil kümnete tuhandete sõnade kaupa pole, siis võtame kultuuriaasta kokku visuaalselt. Sündmusi oli kümneid, teeme neist põgusa ülevaate.

Aprillikuus kutsus Viimsi vallavalitsus kõiki viimsilasi suurele heategevuspäevale **“Aeg olla koos”**, mille eesmärk oli aidata Viimsisse jõudnud sõjapõgenikke.

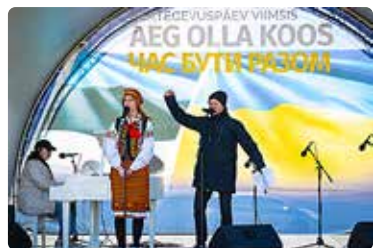
Suvi algas Viimsis suure hooga, mai lõpus ja juunis toimus järjest mitmeid suuri kultuuriaasta sündmusi. Viimsi Artium tegi esimesi kordi oma uksi publikule lahti juba kevadel. 31. mail toimus Artiumi

suures saalis valla tänuõhtu **“Viimsi tänab Sind”**, mille raames anti muude tunnustuste kõrval üle ka Viimsi valla aukodaniku tiitel, mille sel aastal pälvis Trivimi Velliste. Suursugustes muusikalistes vahetelades astusid bändi ja ETV tütartlastekoori saatel lavale ka Maarja-Liis Ilus ja Rein Rannap.

3. juunil toimusid esmakordselt Viimsi hoovimängud – **“100 aastat hoovimänge”**. Suurepärase tagasiside põhjal võime kinnitada, et see ei jäänud esimeseks ja viimaseks, vaid kindlasti ootame kõiki hoovimängudele ka järgmise suve alguses. Meeleolukal hoovimängude päeval oli tegemisi ja võistlusmomenti kogu perele.

Kindlasti tuleb tänada ka suure ühistantsimise **“Las käia see tants”** osalejaid ja korraldajaid. See kogukondlik ja suur rahvapidu pani kõigil jala tatsuma veel enne simmani algust.

Kultuuriaastale on pidulikkust juurde andnud mitmed juubelid, mis tähendasid ka palju toredaid pidusid. Loetleme mõned neist üles. **Viimsi huvikeskus sai 25. Segakoor Viimsi tähistas oma 40. sünnipäeva. Viimsi muusikakool ja kunstikool tähistasid äs-**

Muusika- ja kunstikooli sünnipäeva tähistamine. Fotod: VT arhiiv

Viimsi Artiumi avamine.

“Aeg olla koos”.

“Viimsi tänab Sind”.

ja oma 45. tegutsemisaastat ning tegid seda koos muusikakooli pika-aegse õpetaja ja akordionivirtuoosi **Henn Rebase 70. juubeliga.**

Muidugi ei saa kultuuriaastast rääkides üle ega ümber meie uuest **kultuuri- ja hariduskeskusest**

“100 aastat hoovimänge”.

Viimsi Artiumist. See suurepärase võimalustega keskus annab Viimsi kultuurielule kümneteks aastateks suuna ja hoo. Kogukonnale kultuurielamuste ja haridusvõimaluste pakkumise kõrval on uue keskuse ambitsioon viia Viimsi rahvusvahelise kõrgkultuuri kaardile. Keskuse esimeste kuude programm on viimast julget väidet ainult kinnitanud. Artiumit tuli avama lisaks paljudele viimsilastele ka Eesti Va-

Estraadiõhtu Vaariku ja Veskiga.

bariigi president Alar Karis.

Viimsi Artiumi põnev maja ja ümbrus pakkusid koheselt kultuuriaasta sündmustele veel rohkem võimalusi ning 3. septembril toimus esmakordselt **Viimsi tänavakunstifestival**, mis tõi päeva ja õhtu jooksul Artiumi ümber sadu inimesi erinevate tänavakunsti etteastetega tutvuma.

Üks kultuuriaasta viimastest sündmustest oli 4. novembril toimunud **“Estraadiõhtu Vaariku ja Veskiga”**, mis oli kultuuriaasta tervitus Viimsi senioridele. Täissaalile läinud tasuta sündmus oli väga populaarne ning näitas Viimsi senioride aktiivsust ja huvi kultuuriürituste vastu.

Viimsi Artium pälvis ESTPLY interjööriauhinna

TUNNUSTUS 4. novembril toimus 16. korda rahvusvaheline puitarhitektuuri konverents, mis tõi huviliste ette viimase aja parimad ja põnevamad näited puitarhitektuurist meilt ja mujalt.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Päeva lõpus toimunud auhinnavalgal pälvisid arhitektid Siiri Vallner ja Mari-Liis Sõber arhitektibü-

Auhinna võtsid vastu (vasakul) Siiri Vallner ja Mari-Liis Sõber. Foto: Jane Saks

roost Kavakava Viimsi Artiumi eest ESTPLY interjööriauhinna. “Soo- vin tänada Viimsi Artiumi projekteerinud arhitekte silmapaistva töö eest! Artiumis on puitu kasutatud nii hoone sees kui ka väljas ja tulemus on suurepärase. Seal on palju erinevaid detaile, mida hoone külastajatel on võimalik avastada ja nautida. Kindlasti on auhinna saamine oluliseks tunnustuseks arhitektidele, kuid sama tähtis on see ka viimsilastele. Oleme uhked, et just Viimsi vallas on sedavõrd modernne ja võimalusterohke haridusele ja kultuurile ehitatud hoo-

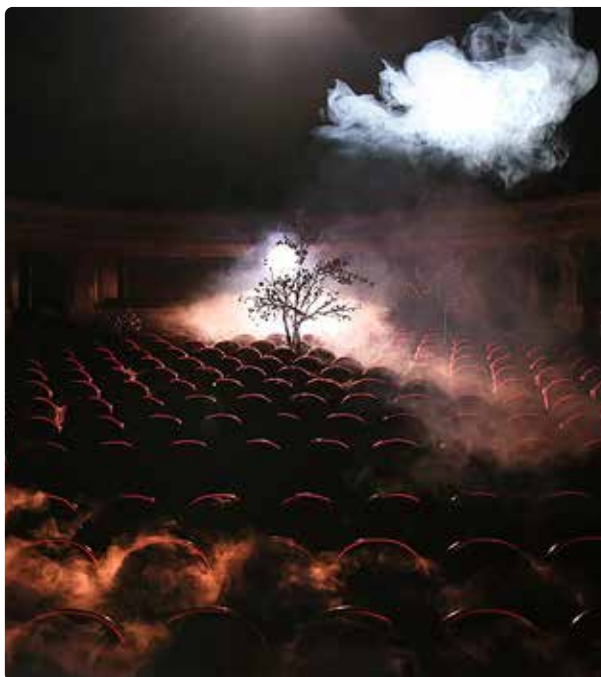
ne,” sõnas Viimsi vallavanem Illar Lemetti.

Ülo-Tarmo Stöör, arhitekt ja žürii esimees: “Viimsi Artium võlus väga selge ja tervikliku sisearhitektuuriga, kus kõik materjalid tasakaalustavad üksteist.”

Viimsi Artium on nominendina esitatud ka kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali 2022. aasta preemia. Arhitektuuripreemia laureaadid selguvad kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali, arhitektide liidu, sisearhitektide liidu ja maastikuarhitektide liidu ühisel auhinna- natseremoonial 28. jaanuaril 2023.

Lavastust saab Artiumis vaadata 25. ja 26. novembril. Fotod: Anja Beutler

Viimsi Artiumi lavale jõuab tantsuoper “8: METAMORFOOS”

LAVASTUS Hollandi parima tantsulavastuse 2020/2021 auhinna pälvinud “8: METAMORFOOS” ühendab endas tantsuetenduse ja kaasaegse ooperi, võttes vaatluse alla muutused, mis meid paratamatult ees ootavad.

Gerli Nõmm

Artiumi kommunikatsioonijuht

Polaarjää ja liustikud sulavad, kliima on muutunud heitlikuks, maailmakord, nagu me seni seda tundnud oleme, on kõikidest otsustest korraga lagunemas. Tulevik on ebakindlam kui kunagi varem. Kas need muutused on järkjärgulised või seisame silmitsi ootamatu va-

ringuga? Kas suudame asjade käiku pidurdada või isegi muuta?

Laval on kaheksa lauljat-tantsijat ja virtuoosne trummar/löökkriistade mängija. Lavastus algab ulmelise audiovisuaalne installatsiooniga, mis etenduse kulgedes transformeerub ooperilavastuse sugeme- tega tantsuetenduseks.

Publiku asetus on tavatu – istutakse laval näoga auditooriumi poole. Seega saab publik hoopis teistsuguse ruumi- ja aegade tantsuetenduse või kontsertide nautimisel tavaks.

Nicole Beutler.

hea teada

Nicole Beutler

Nicole Beutler (1969) on olnud enam kui 20 aastat tegev multidistsiplinaarsete lavastuste loomisel, mis hõlmavad tantsu, etenduskunste ja *performance*'i kunsti. Aastal 2017 lõi ta koostöös ooperikompaniiga Silbersee lavastuse “DIDO”, mis kujutab endast Henry Purcelli kuulsat aaria “When I am Laid” dekonstruktsiooni ooperist “Dido ja Aenais”.

Lavastuses “8: METAMORFOOS” kombib Beutler jällegi ooperižanri piire ja võimalusi inspireerituna Henry Purcelli muusikast. Beutleri lavastusi iseloomustab originaalne lähenemisviis algmaterjalile, vormide hämmastav mitmekesisus ja abstraktnel visuaalne ilumeel. Nicole Beutler on Madalmaade etenduskunstide maastikul uni- kaalne ja eripalgeline lavastaja ja koreograaf, keda on korduvalt pärjatud oluliste preemiatega.

Aastal 2018 omistati Beutlerile Madalmaade prestiižsaim Gieskes-Strijbis Podium- prijsi preemia erakordse panuse ja kvaliteedi eest etenduskunstide mitmekesistami- sel. Lavastus “8: METAMORFOOS” kuulutati sesooni 2020/2021 hollandi parimaks tantsulavastuseks.

Beutleri viimaseks projektiks on triloogia nimega “Transformatsiooni rituaalid”, mis keskendub keskkonnale ja seda asustavate elusolendite ja tehnoloogia arengu vahe- lise tasakaalu võimalikkusele.

25 last ootab Inglipuult kingitust

TUNNUSTUS Maxima on juba 13 aastat aidanud heade inimeste abiga kokku koguda kingitusi, et viia jõulurõõmu tuhandetele vähekindlustatud perede lastele üle Eesti. Ka sel aastal kogus Maxima koostöös Viimsi sotsiaaltöötajatega ning Eesti lasterikaste perede liiduga kokku just nende laste jõulusoovid, kelle peredel puuduvad tänavu võimalused lapsele soovitud jõulukingituse tegemiseks.

Signe Paalandi

Inglipuu projektijuht

Heategevuslik Inglipuu jõulukam- paania võimaldab igaühel panus- tada nende laste pühadesse, kel muidu jõulukingid saamata jääk- sid. Inglipuud, millel ripuvad laste jõuluunistused, asuvad 48 Maxi- ma kaupluses üle Eesti. Igal aastal pannakse Inglipuud üles ka Maxi- ma kontorisse, et ka ettevõtte enda töötajad saaksid omalt poolt lastele jõulurõõmu valmistada. Iga hooliv

Inglipuu kingikampaania on pikaajalise traditsiooniga. Foto: erakogu

eestimaalane saab hakata ingliski, tehes Inglipuul olevale lapsele soovitud kingituse ajavahemikus 22. november – 11. detsember.

Kingikampaania osalemiseks tuleb valida Maxima kaupluses Inglipuult üks ingliske lapse nime ja sooviga, kelle jõuluunistust tahad täita, ja osta talle kingitus. Kingitu- se saab üle anda pakkimata kujul kas poe infoletti või kassasse, kust Maxima selle juba õigeaegselt lap- seni toimetab. Märkame ja hoolime ning täidame üheskoos laste soo- vid Inglipuul! Suurim tänu on siiras rõõm lapse silmades ning uskuge – kõik hea tuleb ringiga teile tagasi.

Inglipuude asukohad on leitavad veebilehel maxima.ee/inglipuu.

KOMMENTAAR

Üks üllatus rohkem

Dei Stein, lastekaitse vanemspetsialist: Viimsi vallas on koostöö Maxima Inglipuu projek- tiga juba traditsiooniline. Meil on väga hea meel, et Maxima on sellise jõulukampaania ellu kutsunud. Lapsi, kes on läbi aegade kampaaniast rõõmu saanud tunda, on iga-aastaselt ol- nud alla 20. Seekord on lapsi 25, keda on jõulude ajal väike üllatus ootamas. Perede taust on erinev – on lastekaitse huviorbiidis olevaid, toimetulekuraskustega ja ka Ukraina sõjapõge- nikke. Kampaania olulisus seisneb selles, et tavalisest veidi keerulisemates oludes üles kas- vades annab Inglipuu projekt lastele ühe üllatuserohke helge hetke ning usu jõulu- aegsesse headusesse.

NÄITUS

Näitus “Metapsüühiline Tallinn” Haabneeme päevakeskuses

23. novembril kell 17 avatakse Haabneeme päevakeskuse 1. korruse saalis Tallinna Linnamuuseumi näitus “Metapsüühiline Tallinn”. Näitust tutvustab kuraator Toomas Abiline.

Näitus “Metapsüühiline Tal- linn” põhineb 1930. aastatel tegutsenud Eesti Metapsüü- hilise Seltsi arhiivi materjali- del. 1930. aastatel oli Tallinnas paranormaalsete nähtuste uu- rimine moeasi, Eesti pealinna kutsuti koguni Põhja-Euroopa okultistide peakorteriks. Näi- tus tutvustabki omaaegsete kuulsuste, hüpnotisöör Bern- hard Johanson ja meedium Mai Kalamehe tegevust ning Eesti Metapsüühilise Seltsi toimetamisi. Näitusel saab

teada, mida ennustas Mai Kalamees Eestile aastaks 2000, kuidas ta kirjeldas Pirita kloostri elu enne selle hävingut ning millist saatust en- nustas Jossif Stalinile. Vaadata saab ka filmi “Tallinna kummitusma- jad” (Eesti Telefilm 1994). Näituse kujundas Anne Järvpõld.

Marje Plaan

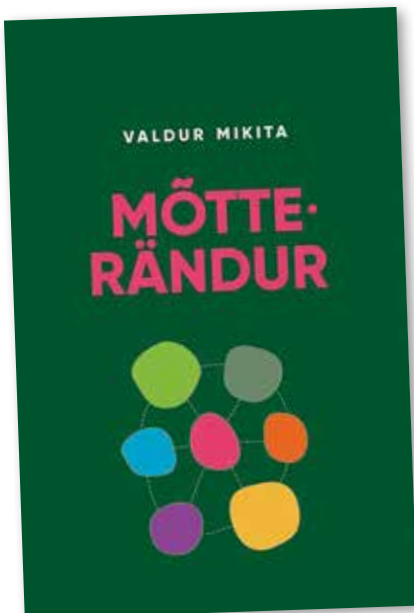
Viimsi hoolekandekeskuse koordinaator

Pimedal ajal otsime taas vaikust ja rahu

RAAMATUD Jõuluaja eel hakatakse ikka rohkem otsima nii sisemist kui ka välist vaikust ja rahu. Üks viis ümbritsevast kärast eemale saada on hea raamatu lugemine.

Reet Kukk

raamatukoguhoidja

Valdur Mikita

Mõtte Rändur

Välgi metsad, 2022. 208 lk

“Mõtte Rändur” on rännak koduõuest elu suurte küsimuste juurde, kusjuures liikumine kulgeb mööda põnevaid loodus-, keele- ja mõttemaastikke. Neil autori erinevatel rännakutel tekkinud tähelepanekud ja mõtteväljatused ongi kaante vahele pandud. Raamatul on sisuga sobituv alapealkiri “Taevalike eksirännakute taskuraamat”. Mikita on ise öelnud, et eelkõige on see raamat kodust, eestlase hingekodust ja hingemaastikest. See on raamat kodus olemisest, kodust unistamisest, kodu poole kulgemisest. Eks kodu olegi meie jaoks rohkem maastik, metsatukk, niiduserv ja vana õunapuuaed. Meile meeldib mõelda ennast selle maastiku sisse, see toob hingerahu.

Mikita rännuteedel saab iga lugeja kaasas käia. Usun, et natuke või isegi

päris palju äratundmisrõõmu kogeb iga eestlane, kes tema mõtete radadele matkama satub, kuid “Mõtte Rändur” on ka hulganisti tähelepanekuid, mis laiendavad tavamõtlemist ja jäävad pikemaks ajaks pähe kõlama või siis meelde tuletama meie eksistentsi avaramat mõõdet. Lisaks suurte mõtete sõnastamise oskusele on raamatu plussiks autori imepärane oskus rääkida keerulistest asjadest omapäraselt, aga nii, et sõnumit pole raske mõista. Mikita aitab lugejat iseenda mõistmisel, aga ka eestlaste identiteedist ja eesti kultuurist arusaamisel.

Kirjapandut iseloomustab ka üsna kriitiline hoiak selle kohta, mis meiega ja muidugi kogu ümbritseva maailmaga on 21. sajandi kahekümnendateks aastateks juhtunud. “Kummaline on see, et inimese keha pole ennast kunagi nii hästi tundnud – inimene kannatab palju vähem nälja, külma ja haiguste pärast, ja samas – inimese psüühika pole kunagi vaevelnud nii suurte probleemide käes kui praegu.” Samuti valutab kirjanik südant endassetõmbunud eestlase, eesti kultuuri ja looduse käekäigu pärast. Suvel avas Mikita koguni introvertide kaitseala. Kuigi tegemist oli pigem humoorika ettevõtmisega, peitub selles kurb tõetera. Tänapäeva maailmas on kära ja müra üha rohkem, seetõttu on omaette olemine järjest olulisem, kuid kohti, kuhu müra ei kostu, on jäänud järjest vähemaks.

Üks inimese elu suur eesmärk võiks Valdur Mikita sõnul olla mõistmine, et ta elab ühe suure müsteeriumi sees ning sellega tuleks luua mingisugune kontakt. Ta usub, et inimene ei pea tingimata jõudma elu mõtte sõnastamiseni, aga ta võiks elu müsteeriumi tajuda.

Valérie Perrin

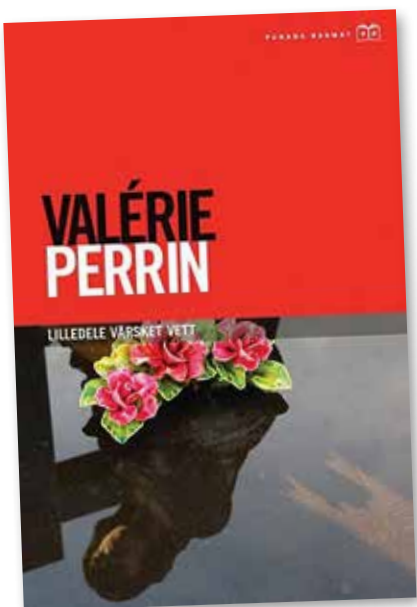
Lilledele värsket vett

Tänapäev, 2022. 491 lk

Kirjastuse Tänapäev Punane sari on enamasti meeldivat lugemisvara pakku. Seda on ka prantsuse romaanikir-

janiku Valérie Perrini tundlik ja nukkerilus teos väikelinna kalmistuvahist Violette’ist, kellele tema töö on lohutus ja pelgupaik elutraagika eest. Peategelase minevikku jääb keeruline lapsepõlv, abielu ja võõrandunud suhe abikaasaga, lahkumisvalu lähedastest. Algselt kerib autor süžee rahulikult lahti, paralleelselt näeme Violette’i elu mineviku ja oleviku põimingut, luuakse galerii erinevatest tegelastest, nende kokkupuudetest naisega. Komissar Julieni saabumine Violette’i korralikult korraldatud maailma lisab sündmuste arengule järk-järgult tempot ja ettearvamatus. Kohati tundub, et raamatusse on punutud liigagi palju erinevaid liine, kuid autor suudab kõik hargnenud oskuslikult kokku ühendada. Romaani teeb erilist helgeks peategelase suutlikkus raskustele vaatamata olla ning elada, tema hingest kumav valgus, aga ka tema karakterit ühtaegu iseloomustav melanchoolne leebus ja jõulisus.

Oma rolli teose haaravaks muutmisel mängivad ka väiksemad lood – kalmistule maetavate inimeste ja nende matuste omad. Samuti ei puudu romaanist suured teemad, nagu armastus, kaotus, elu ja surm ning läbi-va sümbolina (surnu)aed kui millegi lõpp ja samas millegi uue algus. Tegemist on ühtaegu lootusriikka ja samas

kaotuse paratamatusega lepitava looga. Romaanis leidub soojust ja rõõmu, kuid samuti nukrust ja suhete haprust. Erinevad tunded on vahel korraga kohal. Hämmastav on seejuures autori mõtete sisutihedus peategelaste sissemaailma valgustamisel.

Võluva kirjutamisstiili poolest meenutab see raamat veidi aastatetagust lugemiselamust Muriel Barbery teose “Siili elegants” seltsis. Mõlemad romaanid kutsuvad lugejat tähelepanu pöörama väikestele elu detailidele, nendele, mis muudavad iga päeva väärtuslikuks, ning hoolimata kõigist valusatest kogemustest edasi elama. Eredaid mõteterasid on raamatus palju, tooksin välja vaid ühe: “Luuderohi lämmatab puud ära, ära kunagi unusta seda kärpida. Niipea, kui su mõtted süngeks kisuvad, võta aiakäärid ja kärbi jamad maha.”

Kahtlemata väärib kiitust Pille Kruus oma tõlke eest, mis paneb unustama, et romaan on algselt kirjutatud hoopis teises keeles. Hea meel on ka tõdeda, et teose on Viimsi raamatukogu lugejad juba enda jaoks avastanud ning raamatul on kõik eeldused lugemise- edu jätkumiseks.

NOORTELE

Lucy Strange

Ööbikumetsa saladus

Hea Lugu, 2022. 288 lk

Noor inglise lasteraamatute autor Lucy Strange saab oma loominguks sage- li inspiratsiooni folkloorist ja muinas- juttudest. Ta põimib lugudes omavahel maagilist realismi ja fantaasiat, et luua olustik, kus kõike võib juhtuda.

On aasta 1919. Pärast kodumaja põlengut ja venna hukkumist kolib 12-aastane Henry (Henrietta) koos oma vanematega mere ääres asuvasse Loo- tuse Majja. Traagilise sündmuse taga- järjel on isa sukelunud töösse ning ema on tabanud närvivapustus, mis ei lase tal hoolitseda oma vastsün- dinud tütre eest, Henryst rääkimata. Loo kangelane peab ise leidma moo- duse, kuidas ennast ja oma peret ai- data, samuti otsima iseseisvalt vastu- seid paljudele tekkivatele küsimustele ning keerukatele probleemidele. Tüd-

ruk peab kasutama kogu oma sisemist jõudu ja tõekspidamisi, et aidata asju õigeks seada. Abi saab ta esialgu ainult aeg-ajalt end teisepoolsusest ilmutavalt vennalt. Henry leidlikkusele ja vapru- sele vaatamata on tema pere lagune- misohus.

Et oleks võimalus mõistatust la- hendada, peab pisut infot olema. Sa- mas jääb teoses nii mõndagi esial- gu arusaamatuks, näiteks saladuslik pööning ja pimesad metsas kumav tu- lesilm. Ööbikumetsal ongi romaani süžee arengus eriline roll. See peidab endas kujutlusvõime erilist mõju süda- mevaluga toimetulekul, sest raske on rääkida silmale nähtamatutest armi- dest. Samuti leiab Ööbikumetsast võt- me, mille abil on võimalik peresuhteid taastada. Lucy Strange’i loos põimuvad Henry lemmikmuinasjutud, väike üle- loomulik moment, perekonna saladu- sed ja üksindus. Lahendused peituvad kõigi pereliikmete silme all, ent ome- ti jäävad need täiskasvanutele märka- matuks. Nagu näitab raamatu kangela- se käitumine – isegi, kui me arvame, et oleme täiesti tavalised ja ebaolulised, võime olla erilise eesmärgi nimel või- melised erakordseks julguseks.

Põnev ja mõtlemapanev lugemine noorele lugejale, kus romaani esialgne müstilne öhkond leiab finišis täiesti realistliku lahenduse.

Viimsi Teaduskool ootab 50+ vanusegrupi esindajaid!

Keskpäevane teadustund Aare Baumeri juhendamisel Viimsi Artiumi ruumis 125

K 23.11 kell 12.00
Inimese meeled - nägemine
K 30.11 kell 12.00
Lainetuse saladused. Torm tassis
K 7.12 kell 12.00
Kumerpeeglid jõulukuusel

Osaluspanus on 2 € kord, kõik kolm korda koos tasudes 5 € kokku.
Tasumine sularahas kohapeal.
Eelregistreerimine kuni 23.11 märje.plaan@viimsihoolekandekeskus.ee

Lisainfo:
www.viimsiteadus.ee
viimsiteaduskool
viimsiteaduskool
@viimsiteaduskool

LAUPÄEVAL, 26. NOVEMBRIKELL 13.00
VIIMSI RAAMATUKOGUS

VIIMSI RAAMATUKOGU MASKOTT VIMSIK KUTSUB KUULAMA MUINASJUTTE JA MÄNGIMA TOREDAID MÄNGE!

29. novembril kell 18
Viimsi Raamatukogus

AVE ALAVAINUT

Meenutab tütar Kata-Riina Luide

Vaatame ka Eve Esteri filmi
„Aasta Ave Alavainuga“

Lavastuses “Lumeroos” mängivad Helgi Sallo, Voldemar Kuslap ja Harry Kõrvits. Fotod: Vana Baskini Teater

Lesestunud proua ehk Lumeroos otsib endale meest

LAVASTUS Peagi jõuab publikuni Vana Baskini Teatri lavastus “Lumeroos”. Sooja huumoriga südamlik lugu rullub Viimsi Artiumis lahti novembrikuu lõpus.

Aarne Valmis
teatrijuht

Elusügisesse jõudnud mees armastab sageli istuda pargipingil, seltsiks raamatud ja lähedal tiigis prääksuvad pardid. Ühel päeval aga saabub samale pingile naine, kes pole oma eluga sugugi rahul. Lesk Eliise kohtub igal kolmapäeval varjunime Lumeroos all meestega, kellega ta ajalehekuulutuste kaudu ühendust võtab. Lesestunud proua otsib endale meest, kaaslast, kellega koos saaks ehk vanaduspõlve veeta. Pargipingilt avaneb hea vaade koh-

Lesk Eliise rollis on Helgi Sallo.

vikule, kuhu on võimalike kandidaatidega kohtumine kokku lepitud. Naisel on kaasas binokkel, sellega uurib ta kõigepealt meeste välimust – kui see ei meeldi, siis ta üldse kohtumisele ei lähegi. Seni pole tal veel näkanud, ta pole leidnud endale sobivat kaaslast. Iga kord pöördub ta pettunult tagasi pargipingile ja pajatab nurjunud kohtumisest. Aeg-ajalt on pingi läheduses ka pargivaht, kes lisab omalt poolt lugudesse

“elutarkust”. Mees, kes loeb klassikalist kirjandust ega taha selles end eksitada lasta, reageerib esialgu naise pajatustele tõrjuvalt. Viimane hakkab mõne aja pärast juba kaotama lootust kellegi normaalsega tutvuda, kuid ühel päeval saab ta oma kuulutusele paljutootava vastuse. Kas ta peaks ikka kord veel riskima ja minema kohtingule? Mida arvab härra pingil? Laval on südamlik lugu sellest, et ka elusügisel võib ehk veel leida õnne – ja seda lähemalt, kui oleks osanud arvatagi. Sooja huumoriga pikitud tekst, mille puánt pole liiga ettearvatav.

Vana Baskini Teatri lavastus “Lumeroos” etendub 30. novembril Viimsi Artiumi väikeses saalis. Mängivad: Helgi Sallo, Voldemar Kuslap ja Harry Kõrvits.

PÜHAPÄEVAKOOL

Jaakobi pühapäevakool alustab!

Oktoobrikuus oli võimalik kõikidel huvilistel jagada oma arvamust ja kujundada alustava pühapäevakooli tegevust. Nüüdseks on info kokku kogunenud ning selle põhjal on saanud pilt eesootavast palju selgemaks. Juba 20. novembril kell 13 saame koguneda EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikusse, et alustada pühapäevakooli esimese tutvustava tunniga, kuhu on oodatud kõik lapsed. Esimesel kohtumisel tutvume üksteisega ning omal mängulisel viisil ka kirikuga, et teada saada, mis koht see kirik on, kuhu oleme kokku kogunenud, ja millised olulised asjad kirikus paiknevad. Lisaks saame läbi meisterdamise teada, mis on piibli punane niit. Pühapäevakool võtab terve õppeaasta jooksul vastu kõik huvilised ning on mõeldud eeskätt alaealistele. Loomulikult on oodatud lapsed ka teistest kogudustest ning ka peredest, kellel usuga kokkupuuteid vähem – just pühapäevakoolis on võimalik selles osas targemaks ja teada saada, mis on uskumine ja kes on Jumal. Praeguse plaani kohaselt hakkavad tunnid toimuma iga kuu viimasel pühapäeval ajavahemikus kell 13 kuni 14. Küll aga, arvestades eesootavat adventi- ja pühadeaega, toimuvad tunnid kuu eelviimasel pühapäeval ehk 20. novembril ja 18. detsembril algusajaga ikka kell 13. Pühapäevakooli tegevusele ei ole kehtestatud konkreetset hinda, kuid eks kulusid kaasneb iga tegevusega. Nii pigem ootab kogudus lapsevanematelt toetust annetuste näol oma äranägemise kohaselt, et katta kulusid, mis pühapäevakooli tegemistega seoses tekivad. Rõõmsa kohtumiseni juba pühapäeval!

Henriette-Solweig Hiimäe
Merle Mänd
Ruth Lobjakas
Jaakobi pühapäevakooli õpetajad

Pühapäevakool alustab 20. novembril. Foto: erakogu

Viimsi valla lähiaja kultuurikalender

Kontserdid ja teatrietendused

- 18. novembril kell 19** Viimsi draamateatri lavastus “Meelespea”. Viimsi Artiumis. Tasuline. Korraldab Viimsi draamateater.
- 19. novembril kell 19** Viimsi draamateatri lavastus “Meelespea”. Viimsi Artiumis. Tasuline. Korraldab Viimsi draamateater.
- 19. novembril kell 19** Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia sümfooniaorkester. Viimsi Artiumis. Tasuline.
- 20. novembril kell 19** R.A.A.A.M. “Diktaator, naljamees ja liiderdaja”. Viimsi huvikeskuses.
- 22. novembril** Harjumaa tunnustab. Viimsi Artiumis. Korraldab HEAK.
- 26. novembril kell 16** Kontsert “Elu nagu filmis!”. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.
- 27. novembril kell 19** R.A.A.A.M. “Audients”. Viimsi huvikeskuses.

28. novembril kell 19 ERSO: Teel Pariisi. Viimsi Artiumis. Tasuline. Korraldab ERSO.

Eakatele

- 18. novembril kell 11** pannkoogihommik. Vaimse tervise kuu. Loeng “Mälu ja õppimine”. Viimsi hoolekandekeskuse Viimsi päevakeskuses. Osalustasu 2 eurot.
- 21. novembril kell 17.30–19** Rahatarkuse klubi investeerija Tiiu Lumbergi eestvedamisel. Eelregistreerimine: marje.plaan@viimsihoolekandekeskus.ee. Viimsi hoolekandekeskuse Haabneeme päevakeskuses. Osavõtumaks 2 eurot.
- 22. novembril kell 14** kadripäeva tantsutrall. Haabneeme ja Randvere päevakeskuse ühisüritus. Viimsi hoolekandekeskuse Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 23. novembril kell 12** keskpäevane

- teadustund Aare Baumeri juhendamisel. Inimese meeled – nägemine. Viimsi Artiumi ruumis 125. Osalustasu 2 eurot. Korraldavad Viimsi teaduskool ja hoolekandekeskus.
- 23. novembril kell 17** näituse “Metapsüühiline Tallinn” avamine. Filmi “Tallinna kummitusmajad” vaatamine. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 24. novembril kell 11** Vestluskubi. Külalised on Katrin Markii ja Lemme Palmet. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.
- 24. novembril kell 13** Kadritrall. Sünnipäevade tähistamine. Randvere päevakeskuses. Osalustasu 2 eurot.
- 25. novembril kell 11** pannkoogihommik. Vaimse tervise kuu. Loeng “Muusikateraapia” – Elin Ots. Viimsi hoolekandekeskuse Haabneeme päevakeskuses. Osalustasu 2 eurot.
- 28. novembril kell 17.30–19** Rahatarkuse klubi investeerija Tiiu Lumbergi eestvedamisel. Eelregistreerimine: marje.plaan@viimsihoolekandekeskus.ee.

- keskus.ee. Viimsi hoolekandekeskuse Haabneeme päevakeskuses. Osalustasu 2 eurot.
- 30. novembril kell 12** keskpäevane teadustund Aare Baumeri juhendamisel. Lainetuse saladused. Viimsi Artiumi ruumis 125. Osalustasu 2 eurot. Korraldavad Viimsi teaduskool ja hoolekandekeskus.
- 30. novembril kell 15.30** Värsiteater “Muinasjutt kuldsest kalakesest” – Allan Kress ja Ulla Mölder. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 2. detsembril kell 10** pannkoogihommik ja vaimse tervise loeng “Erinevad ajud töötavad erinevalt” – Tauri Taltermaa. Viimsi hoolekandekeskuse Haabneeme päevakeskuses. Osalustasu 2 eurot.

Noortele

- 20. novembril kell 13** pühapäevakool. Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

26. novembril kell 13 kohtumine Viimsi raamatukogu maskott Vimpsikuga. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

Varia

- 18. novembril kell 19–22** jõulupärja töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 22. november kell 18** pereterapeudi jututund teemal “Häirivate olukordadega toimetulek” – Aet Lass. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 22. novembril kell 18 ja 19.45** Viimsi mälumäng. Viimsi huvikeskuses.
- 26. novembril kell 16–19** jõulupärja töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 27. novembril kell 16** adventiküünla süütamine ja Viimsi jõulumaa avamine. Viimsi mõisas ja pargis. Tasuta. Korraldavad Rannarahva muuseum, Viimsi vallavalitsus ja sõjamuuseum.
- 29. november kell 18** Ave Alavainut meenutab tütar Kata-Riina Luide. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

PENSION

Pensioniiikka jõudnud inimeste maksuvaba tulu tõuseb 704 euroni

Alates 1. jaanuarist 2023 kehtib vanaduspensioniiikka jõudnud inimestele maksuvaba tulu keskmise pensioni ulatuses ehk 704 eurot. Ühtlasi tõuseb pensioni baasosa uuest aastast 20 euro võrra.

704-eurone maksuvaba tulu kehtib ka neile, kes on otsustanud pensionile jäämise edasi lükata. Foto: Jane Saks

Sotsiaalkaitseministri Signe Riisalo sõnul on järgmise aasta algusest jõustuv pensionitõus ja keskmise pensioni ulatuses kehtiv maksuvaba tulu olnud viimasel kahel aastal vaid osa sammudest, mida oleme teinud, et tagada meie vanemaealistele turvatunne. "Nii tõstisime sel sügisel üksi elava pensionäri toetuse 115-lt eurolt 200-le eurole, viime läbi üldhooldusreformi, mille tulemusel muutub hooldekodu koht järgmise aasta juulikuust inimese jaoks taskukohasemaks, ning ühtlasi jõustus sel sügisel hakkamasaamist toetav 50-eurone ühekordne toetus muuhulgas vanaduspensionari eas pensionäridele. Mul on hea meel, et oleme nõnda lühikese aja jooksul sellised muudatused suutnud ellu kutsuda ning tean, et töö vanemaealiste heaolu nimel jätkub igal juhul," selgitas Riisalo.

Sotsiaalkindlustusameti peadirektori Maret Maripuu sõnul on tegemist olulise muudatusega, sest edaspidi on keskmine vanaduspensionitulumaksuvaba. "Praegu kehtib pensionäridele üldine maksuvaba tulu 500 eurot, mis sissetuleku kasvades hakkab vähenema. Jaanuarist on aga vanaduspensioniiikka jõudnutele maksuvaba tulu 704 eurot ning see ei muutu ka siis, kui pensionär jätkab töөлkäimist. Seega saavad kõik vanaduspensioniealised, kelle pension on järgmisel aastal üle 500 euro, jaanuarist kätte pisut rohkem raha," selgitas Maripuu.

Maksuvaba tulu muudatus on seotud inimese vanusega – 704-eurone maksuvaba tulu kehtib ka neile, kes on otsustanud pensionile jäämise edasi lükata. Sama kehtib ka neile, kes jõuavad vanaduspensioniiikka 2023. aasta jooksul. Pensionäridele, kes pole vanaduspensionari eas (nt eripensionari saajad), jääb kehtima senine maksuvaba tulu süsteem.

Kui varasemalt sai vanaduspensioniealine inimene ise otsustada, kas ta soovib või ei soovi maksuvaba tulu pensionilt kasutada, siis järgmisest aastast seda valikuvõimalust enam ei ole.

Alates 2023. aasta jaanuarist arvestab sotsiaalkindlustusamet igakuiselt vanaduspensionieas inimese pensionile maksuvaba tulu kuni 704 eurot kuus. See tähendab, et kui inimese brutopension on alla 704 euro, siis sellelt tulumaksu maha ei arvata. Selleks ei ole vaja eraldi sotsiaalkindlustusametisse pöörduda või avaldust esitada. Pensioni brutosummaga saab tutvuda riigiportaalis www.eesti.ee.

Töötavad pensionärid, kes on jõudnud või jõuavad vanaduspensioniiikka 2023. aasta jooksul ja kelle pension on väiksem kui 704 eurot, saavad maksuvaba tulu kanda üle ka oma töötasule. Selleks tuleb esitada tööandjale avaldus ning ära märkida maksuvaba tulu kasutamata osa summa, mida tööandja arvestab inimesele väljamakseid tehes. Summa õigsuse eest vastutab töötaja. Kui töötaja ei oska maksuvaba tulu kasutamata osa välja arvutada või ei soovi seda töötasult kasutada, siis tuleb järgmise aasta tuludeklaratsiooni maksuametilt tulumaksu tagasisaamiseks anda tööandjale teada, et ta ei soovi maksuvaba tulu töötasult kasutada.

2023. aastal on vanaduspensioniiiga 64 aastat ja 6 kuud. Tuleval aastal jõuavad vanaduspensioniiikka inimesed, kes on sündinud enne 1959. aasta 1. juulit.

Elis Maria Oldekop

sotsiaalkindlustusameti kommunikatsioonispetsialist

Lisainfo

- Info maksuvaba tulu kohta tulude üleselt on näha maksu- ja tolliameti e-teeninduses.
- Oma pensioni brutosummaga on võimalik tutvuda, logides sisse kodanikuportaali eesti.ee ja valides "Minu andmed" > "Toetused ja pensionid" > "Mulle arvestatud pensioni, toetuste ja hüvitiste vaatamine".
- Loe lisaks maksuvaba tulu muudatuste kohta sotsiaalkindlustusameti kodulehelt.
- Küsimusi saab sotsiaalkindlustusametile esitada e-postiga info@sotsiaalkindlustusamet.ee, iseteeninduse suhtluse kaudu või helistada infotelefonil 612 1360. Palume arvestada võimaliku ooteajaga!

Võro seltsi esinaine Külli Mürsepp.

Eakad päevakeskuses loengut kuulamas. Fotod: Ruslan Dontsov

Hõimupäeva meeleolukas tähistamine päevakeskuses

HÕIMUPÄEV Oktoobri keskel tähistasid Randvere eakad päevakeskuses hõimupäeva ja õnnitlesid oktoobrikuu sünnipäevalisi. Külla oli kutsunud Tallinna ülikooli vanemteadur, folklorist Marju Kõivupuu, kes rääkis soome-ugri rahvastest.

Ivi Talimäe

seeniortantsurühma Kobra ke juhendaja

Ettekanne oli äärmiselt huvitav, sest Marju Kõivupuu on olnud õppejõuks

rahvusvahelistes ülikoolides. Ta oskab meie hõimurahvaste keeli ja teab nende kombeid. Meile laulis ta mari ja erasa keeles. Pidime ära arvama, millise rahvusrühma keel see on, ja võitjad said auhinna. Oleme õnnelikud, et meil, soomlastel ja ugrilastel on oma vaba riik, ent vadjalased on juba väljasuremise äärel. Vadja keelt räägib veel vaid mõni inimene. Sama olukord on ka isuritel. Kõigil soome-ugri rahvastel on murded, nagu meilgi, sõltuvalt elukohast.

Meie murdekeele esindajad olid Tallinna Võro Seltsi juhatuse esinaine Külli Mürsepp ja nooruke lõõtsamä-

gija Võrumaalt Merili Murde. Külli pani meid proovile, kui palju saame aru võru keelest, ning see oli põnev. Väga tore oli, et nii noored inimesed nagu Merili Murde teavad ja oskavad lõõtsipilli abil edasi anda Eestimaa etnograafilisi tantse ja mängivad. Merili alustas pillimängu juba kümneaastaselt.

Samal üritusel õnnitlesime oktoobrikuu sünnipäevalisi. Punkti panid päevale perenaised, kes olid katnud laua eestipäraste toitudega. Pakuti räimeleiba ja Õie Otsalu küpsetatud maitsvat karaskit. Aitäh külalistele ja ürituse organiseerijale väga südamliselt, huvitava ja hariva ürituse eest!

Toimus neljateistkümnes Viimsi pensionäride sügispidu

PIDU Oktoobri lõpus toimus Viimsi huvikeskuses juba 14. korda VPÜ sügispidu. Peolisi tervitasid VPÜ juhatuse liikmed Aime Salmistu, Aime Krupkin ja Anne Tungal.

Aime Salmistu

VPÜ juhatuse liige

Meeleolu loojaks kogu peo nelja tunni kestel oli Ervin Lillepea pereansambel

Kruis. Mängiti hoogsat tantsumuusikat ning humoorikaid vahepalasid esitas Kadri Lillepea Ainsalu. Naljake vahepaladega viidi meid mõttes tagasi lapsepõlve.

Peol viibis ka vallavanem Illar Lemmeti, kes soovis pidulistele rõõmsat meelt, tervist ja aktiivset tegevust ka edaspidiseks.

Külalisesinejaks oli Viimsi huvikeskuse ViiKerKoor, dirigent Indrek Urmberg, kelle esitusest läks eriti hinge Raimond Paulsi laul "Sügisleht".

Oli väga tore, lõbus ja hoogne pidu!

VPÜ juhatuse liikmed tervitavad peole saabujaid. Fotod: Ruslan Dontsov

Ervin Lillepea pereansambel.

Sügispeol esines ViiKerKoor.

Pidulised tantsuhoos.

Lubja küla käis piiri taga inspiratsiooni ammutamamas ning kogemusi kogumas

PROGRAMM Lubja küla on kahe aasta vältel osalenud läbi Põhja-Harju Koostöökogu üleeestilises aruka küla arenguprogrammis. Mida programmis osalemine on Lubja külale andnud?

Annika Vaikla
Lubja külaselts, aruka küla projektijuht

Arukate külade projektis osalemine andis lisaks põhjalikult uuendatud arengukavale ja selgete sihtide seadmisele ka hea võrgustiku teiste sádeinimestega suhtlemiseks üle terve Eesti. Näiteks toimus projekti raames oktoobris kogemusreis Austriasse Stanzi külla, kus Lubja küla esindas Timo Tann. Mida kogemusreis õpetas ja milliseid tarkuseid võiks ka Viimsis rakendada?

Tanni sõnul oli reis huvitav ja hea oli tutvuda kogukonnaga, kus inimesed ise on palju ära teinud, et elukeskkond oleks nende jaoks parim. Viimase kolme aasta jooksul on kõik küla keskuses seni tühjalt seisnud hooned jätkusuutlikult renoveeritud ja uue funktsiooni saanud. Näiteks seati ühele tühjalt seisnud pinnale paar aastat tagasi sisse isetoimiv pood Võta ja Jäta. Müüjat seal ei ole ning rahaga ei kaubelda, põhimõte on, et too enda kodus mittevajalikud esemed poodi ja vali midagi meelepärast asemele. Poe eest hoolditakse rühm vabatahtlikke, kes on omavahel ära jaganud nii poe avamise/sulgumise kui ka ruumi korrastamise. Külarahva seas on see väga populaarne!

Ka kohalik toidupood on kõike muud kui tavaline – nimelt tegutseb see põhimõttel, et vähemalt 50% kaubavalikust oleks pärit kohalikelt tarnijatelt. Poes on mõeldud ka toidujäätmete vähendamise

peale – nii rändavad toiduained (nt puuviljad, köögiviljad ja lihatooted), mille säilivustähtaeg on kohe kukkumas, lähedalasuvasse restorani, kust neist valmistatakse road, mis järgmisel päeval jõuavad valmistoiduna samasse poodi müüki.

Uudne oli Stanzi külaraha ehk vautšerisüsteem, millega saab tasuta kohalikes ettevõtetes ja toidupoos – see tagab selle, et raha kulutatakse oma piirkonnas.

Või siis avaliku transpordi lahendus – kogukonnale on soetatud kaks autot ehk e-taksot, mille juhtideks on end üles andnud grupp vabatahtlikke (18 inimest). Süsteem toimib sedasi, et sõita soovijad helistavad eelmisel õhtul või samal päeval ning teavitavad sõidusoojust. Sõite tehakse ajavahemikul kell 8–19 ning maksimaalsed vahemaad on ca 20 km (sest nii kaugel asub lähim suurim asula, kus on poed ja arstiabi). Päris tasuta see sõit siiski pole ja väike sümboolne summa kütuse eest tuleb sõit-

Eesti arukate külade esindajad Stanzi vallamajas saalis. Fotod: Signe Valdmann

Külas on olemas 24/7 avatud toiduautomaat, kust on võimalik osta esma- vajalikku, alates munadest ja vorstist, lõpetades šampooniga.

jal endal välja käia. Teenus on populaarne ja keskmiselt toimub iga päev 15 sõitu.

Järgmise aasta jooksul plaanitakse küla südames muuta ka liikluskorraldust, sest põhjust muretsemiseks on küll – küla lõikab pooleks üksainus kitsas peatänav, mida läbib ööpäevas ca 2000 autot. Lahendusena kaotatakse küla südames ehk vallamaja ja kaupluse eest sõidutee ja kõnniteed ning kogu ala muudetakse üheks suureks platsiks, kus liiklemisel kehtivad võrdsed õigused nii jalakäijatel kui ka autodel. Suurim lubatud sõidukiirus autodele on 20 km/h.

Saime Austriast palju inspiratsiooni ja mõtteainet ning nii mõnegi nutika lahenduse võiks ka Viimsisse üle võtta. Aga kõige peamisem emotsioon, mis Austriast jäi, oli elanike kaasamine, üksteisega arvestamine ning väga suur vabatahtlike võrgustik – meil Eestis on selles osas veel arenguruumi.

Liitu Põhja-Harju Koostöökoguga

Kutsun kõiki Viimsi külasid üles liituma Põhja-Harju Koostöökoguga, kust saab nii mõttelendu kui ka infot rahaliste võimaluste hankimiseks projektide ellu viimiseks. Näiteks on Lubja külaselts sel aastal kaasanud ligi 100 000 eurot Euroopa Liidu rahastust parendamaks nii külakogukonna võimalusi kui ka Viimsi kogukonna sidusust ja aktiivsust üldiselt.

Suurim tulemus valmib jõuludeks Lubja külaplatsile vabaõhukogukonna keskuse/väliköögi näol, kus saab nii küla koosolekuid kui ka muid üritusi (nt töötubasid jmt) teha.

Täname ka Viimsi vallavalitsust, kes on külaseltsi toetanud omafinantseeringu tasumisega. Selline toetuse võimalus on avatud kõikidele külaseltsidele, kes positiivse rahastusotsuse peaks saama.

Julgustan ka Viimsi külakogu-

Kogukonna kultuuriõhtu

Lubja küla kutsub kõiki külaelanikke 27. novembril kell 15 Lubja tuletorni juurde kogukonna kultuuriõhtule, kus välitelgis saame nautida muusikalist etteastet, süüa koos lõkkesuppi ja pannkooke ning arutada küla tuleviku teemadel. Eriti võtame luubi alla külaplatsi tuleviku seoses äsja algatatud detailplaneeringuga. Oodatud on kõik Lubja küla inimesed – nii suured kui ka väikesed!

kondi minuga ühendust võtma, kui on vaja nõu küla arenguka- va koostamisel. Arukas on jagada oma häid kogemusi ja teadmisi ka teistega, nii areneme me tervikuna jõudsamalt!

RAHATARKUSE KLUBI

Viimsi Hoolekandekeskuses, Kesk tee 1, Haabneemes
Esmaspäeviti kell 17.30–19.00

Oma kogemusi jagab viimsilane **TIJU LUMBERG**, pikaajaline investeerija ja raamatu "Investeeringu- põnevust pikaks ajaks" autor.
Alustame **21. NOVEMBRIL**
Osavõtumaks **2 € kuus**

Otsime vastuseid küsimustele:

- Raha minu elus – mis see on?
- Kuidas investeerimisest aru saada?
- Mis on ahvatlused, ohud ja riskid?
- Kes võiks raha paigutamist kaaluda?

Eelregistreerimine:
marje.plaan@viimsihoolekandekeskus.ee

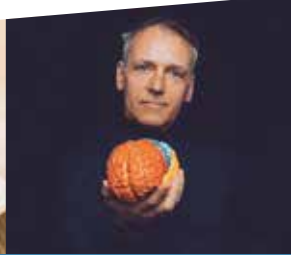

Pannkoogihommikud

Viimsi Hoolekandekeskuse Haabneeme päevakeskuses

November – vaimse tervise kuu „Kuidas vanemas eas mäluga edukalt hakkama saada ja elust rõõmu tunda“

- 18. novembril kell 11** – loeng „Mälu ja õppimine“ Tauri Tallermäe
- 25. novembril kell 11** – Muusikateraapia. Elin Ots
- 2. detsembril kell 10** – loeng „Erinevad ajud töötavad erinevalt“ Tauri Tallermäe
- 16. detsembril kell 11** – Jõuluhõnguline pannkoogihommik. IT turvalisus. Maria Bulak ja Anna-Liisa Kreitzmann

Lisainfo ja eelregistreerimine:
Lehte Jõemaa, 56240688, lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

VIIMSI
püha Jaakobi
KOGUDUS

pühapäevakool

20. novembril ja 18. detsembril kell 13
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus (Nurme tee 2)

www.viimsijaakobikirik.ee

Kohvik nagu ei ükski teine – Karulaugu Pesto avas ukse maailmamaitsetele

TOITLUSTUS Tegusad Viimsis sirgunud ettevõtjad ja lapsepõlvesõbrannad **Eveli Apri** ja **Ingrid Sõmer** on sündinud ühepäevase vahega ning elumereinetes seigeldes üksteise kõrval oma rada käinud üle neljakümne aasta. Nende elud on tihedalt seotud, kuid suurimaks ühendavaks lülks on uudishimu teiste kultuuride ja gastronoomia vastu.

Marta Vasarik
Viimsi Teataja
kaasautor

Harjumaa kõige ilusamalt poolsaarelt pole jäädavalt lahkuda soovinud kumbki – kõik eluks valmistumiseks ja hästi hakkama saamiseks vajalik on kogu aeg olnud vähem kui tunni aja kaugusel ning nüüd on nad nõuks võtnud viimsilasi kostitada maailmamaitsetega otse oma koduühel.

Eveli Apri sõnul sai nende ühine ettevõtte Toidukirg OÜ alguse 2015. aasta suvel. “Tegime sõbrannadega kolmekesi Summer Sushi ratas- tel kohviku, millega käisime suve- üritustel inimesi kostitamas,” avab Apri oma toiduteemalise ettevõtte- luse alguse tagamaid. Kohvik vu- ras ringi kolm aastat ning järgmi- seks seikluseks avas ukse Eesti romantilisim merelinn Haapsalu. “Kui paljud olid sunnitud keset suurt pandeemiat oma ukseid ajuti- selt või jäädavalt sulgema, siis meie avasime elustiiliresto Smiley Chilli,” räägib ettevõtja.

Uue võimaluse pani lauale puhast juhust

Sõit Viimsi ja Haapsalu vahel oli üsna seiklusrikas ja energiamahukas, kuid saadud kogemused ja kontaktid seda väärtuslikumad. “Kui 2022. aasta suvel teatas Reval Café FORUS Spordikeskus Viimsist lahkumisest, siis juhtus kuidagi nii, et olime kellelegi oma tegemistega silma jäänud ning idee kodukohas oma toidukoht avada tundus nii õige mõttena,” tõdeb Eveli Apri ja lisab, et eelnev kogemus aitas neid selleks sammuks kenasti valmis- tuda.

Kohviku nimi sündis koostööle- pingu allkirjastamise hetkel. Plaan oli küps, leping laual valmis, kuid kohviku nime lahtis haigutas tühi koht. “See kõik läks nagu laulusal- mis: “Kui mina ütlen karu, siis si- na ütled püksid.” Kuna kohvik asub Karulaugu teel, siis pakkus Ingrid välja Karulaugu ja mina võtsin sõ- najärje üle ning lisasin sinna pesto resto. Nõnda sündiski Karulaugu Pesto – lihtne,” naerab ettevõtja elavalt.

Eelistavad kodumaist toorainet

Roogade valik on kohvikus uhke ja kuna tegemist on kõige paremas mõttes väikeettevõttega, saavad nad endale erinevalt tava- ja keti- restoranidest lubada maitserada- del suuremaid avantüüre. “Toorai- ne osas pole nii suurt mahtu vaja, seega on meil toimetamisel üsna vabad käed. Kui vaja, ostame ka- la kohalikult kalurilt ja teeme sel- lest maitstva sünnipäevalaua. Juba praegu pöörduvad viimsilased oma erisoovidega kõiksuguste sünd- muste maitstult tähistamiseks Ka- rulaugu Pesto kohviku poole ning see on meile vaid suur rõõm,” kin- nitab Apri. Ta täpsustab, et kõik

Karulaugu Pesto kokk Karolin on enda ümber koon- danud parima tiimi abikokkadest ja teenindajatest.

Pagar Anna salajased retseptid viivad keele alla. Fotod: erakogu

Tervisekauss krevettidega.

mõtted tasub alati välja rääkida, sest kohvikus olev menüü ei peegelda toiduvõlvurite tegelikku pa- gasit. “Just väiksemad ja suuremad koostööd annavad meile võimalu- se end kõõgis vabalt tunda ja välja elada, mis on ülitore,” julgustab toi- dufänn kõiki oma ideedega nende poole pöörduma.

Menüü ja toiduteemad on koh- vikus mõlema ettevõtja südame- asjaks, aga suuremas osas on selle vedamise enda õlule võtnud kokk Karolin. “Tegu on üle 15 aasta eri- nevates restoranides töötanud oma ala spetsialistiga, lisaks on Viimsi ka tema koduks. Karolin usub, et tervislik toit maitseb alati, kui kom- bineerida õiged toiduained. Nõus- tume sellega täielikult!”

“Karolin tõi meie juurde pagari

Anna, kes on ikka täiesti uskumatu maitsevõlvur erinevate ahjupiruka- te ja küpsetiste osas,” kinnitab Eve- li Apri. Nali naljaks, aga pirukad tuli väiksemaks vormida, sest paljud külalised avaldasid arvamust, et nad sooviksid korraga mitut erine- vat küpsetist proovida, kuid piruka rammusa ja ohtra sisu tõttu osutub see üsna vaevarikkaks.

Hetkel on võetud suund hom- mikusöögi ja maitstute päevapak- kumiste serveerimisele. *À la carte* menüü on samuti kohvikus olemas. “Mis seda pagari osa puudutab, siis nii gluteeni- kui ka laktoositaluma- tusega magusasõbrad on meile vä- ga oodatud, sest oleme neile mõel- nud. Hitid on Anna küpsetatud *brownied*, kohupiimataskud ja puf- fikud,” toob ta mõned näited. Pagar on suhkruga kõõgis kooner, pigem leiab alternatiive mee ja puuviljade näol. Mis tervislikkust puudutab, siis tegelikult võib mõõdukas ko- guses kõike süüa. Eriti midagi, mis ergutab su maitsemeeli niivõrd tu- gevalt, et saad väikesest ampsust elamuse ja heaolutunde kätte.

Aasia mõjutustega menüü

Tugev mõjutus menüü koostami- sel tuleb Taist. “Ingrid on seal käi- nud pea kakskümmend ja minul läks pärast kümnendat reisi arve- pidamine käest. Valime alati eluko- haks paigad, mille lähedal on suur tänavatoidu valik ning koos koha- like kokkadega toiduvalmistamine tüüpiline traditsioon. Eraldi kursusi polegi tarvis, õpitahe on peamine,” usub Apri. “Edevad Tai restoranid pole meie teema, oleme siiski liht- sad inimesed.”

Eveli jaoks on Tai köök maailma parim ja mõnes mõttes geniaalne kombinatsioon kõigest heast ehk nii laktoosi- kui ka gluteenivaba, aeglase süsivesikutega, aga samas ülimalt maitsev ja ka tervislik. Toit on inimese jaoks nagu kütus – mida kvaliteetsem, seda kauem me häs- ti vastu peame. “Täisväärtuslik toi- dukord on ülimalt oluline läbi kogu elu ja kohviku missiooniks on seda spordikeskuses pakkuda. Karulaugu Pesto köögist ei leia poolfabri- kaate, keeduvorsti ega viinereid – nii on ja jääb,” lubab ta.

Väike näksilaud koosolekule.

Tai toitlustust on viimsilased siia- ni soojemalt vastu võtnud *phad thai*. “Võib öelda küll, et see on ku- junemas eestlaste “rahvusroaks”, sest seda oli tunda nii Haapsalus kui ka nüüd siin Viimsis.”

Ideid ja plaane jätkub

Ingridi ja Eveli tähelepanekud näitavad, et taimse toidu osakaal peab menüüs veel oluliselt laiene- ma. Tundub, et inimesed valivad üha rohkem väga teadlikult taim- set toitu ja eelistavad liha kas kord nädalas või on sellest üldse loobu- nud. “Natuke küll juhuse tahtel, aga spordikeskus on nii õige koht, sest siin saavad meie missioon ja täp- selt õige klientuur kokku ehk uk- sest astuvad sisse need, kelle jaoks on oma tervise eest hoolitsemine oluline.”

Menüü on kohvikus pidevas muutumises. “Talv tuleb väärama- tu jõuga, nagu ka pühad. Sel pu- hul võtame kavva ka veidi rammu- samat toitu ehk plaanis on nii ise tehtud pasteet, punase veini kast- mes pardikoiva *confit* kui ka ribid,” kergitab ettevõtja plaanidelt sala- duseloori ja lubab, et ka tai toidu osas tuleb põnevaid üllatusi. “Mui- dugi teeme ka piparkooke ning üks mõte ongi lastega peredele läbi viia meeleolukaid piparkookide kau- nistamise töötubasid.”

■ Kohvik on avatud: E–R kell 9–19; L–P kell 10–18
■ Address: Karulaugu tee 13

Pühadeaeg algab esimese advendiga

JÕULUOOTUS Jõulud on ukse- es ning taas valmistume aasta kõige muinasjutulisemaks ajaks.

Ott Kask

kultuuri- ja sporditöö peaspetsialist

Viimsi jõuluaja avasündmuseks on advendiküünla süütamine ja jõu- lumaa avamine Viimsi mõisapargis pühapäeval, 27. novembril alguse- ga kell 16. Traditsiooniliselt muu- tub ka sel aastal Viimsi mõisapark talve alguses maagiliseks jõulu- maaks ning vahvaid sündmusi ja- gub nii advendi- kui ka jõuluaja.

Advendiküünla süütamine toimub Eesti sõjamuuseumi taga Viimsi mõisa pargis. Foto: Eesti sõjamuuseum

Advendimeeleolu loovad Ita-Riina muusikastudio vokaal- ansambel ja Eesti sõjaväeorkest- ri brassansambel TopBrass. Oma tervitussõnad ütlevad ka Viimsi vallavanem Illar Lemetti, Eesti sõ- jamuuseumi direktor Hellar Lill ja EELK Viimsi Püha Jaakobi kogudu- se õpetaja Mikk Leedjärv. Eesti sõ- jamuuseumis Viimsi mõisas töötab muuseumi lahtiolekuajal kell 11–18 kohvik. Saalist kuuse alt leiab jõu- luvana postkasti.

Kogu Viimsi jõulusündmuste kalender asub Viimsi valla kodule- hel asuvas Kultuuriakna keskkon- nas pealkirja all Jõulud.

Ilusat lähenevat advendi- ja jõu- luaega kõigile!

Muudatused uues jäätmehoolduseeskirjas

JÄÄTMED Seoses riigi jäätmeseaduse muudatustega olid ka kohaliku omavalitsuse üksused kohustatud enda jäätmehoolduseeskirju ajakohastama ning uute seadusemuudatustega kooskõlla viima.

Aet Pöld
keskkonna
vanemspetsialist

Viimsi valla uus jäätmehooldusees kiri hakkab kehtima alates 1. jaanuarist 2023. Sellega saab lähemalt tutvuda Viimsi valla kodulehel. Uue jäätmehoolduseeskirja kohaselt on jäätmevaldajal kohustus eraldi konteineritesse koguda (sõltuvalt korterite arvust) kolme erinevat liiki jäätmeid:

- biolagunevate jäätmete mahuti kohustus on kinnistutel, millel on vähemalt kolm korterit. See tähendab, et väiksema korterite arvuga ühistutel või üksikelamutel on võimalus biolagunevate jäätmete liigiti kogumine enda kinnistul lahendada ka kompostimise teel, sellisel juhul eraldi biolagunevate jäätmete konteinerit vaja soetada ei ole;
- pakendijäätmete mahuti kohustus on kinnistutel, millel on vähemalt viis korterit. Üksikelamu kinnistul ja vähema kui viie korteriga elamumaa sihtotstarbega kinnistul tuleb pakendijäätmed koguda liigiti, viia need jäätmejaama, anda üle õigust omavale jäätmekäitlejale või viia avalikku pakendipunkti;
- paberi ja kartongi mahuti kohustus on kinnistutel, millel on vähemalt viis korterit. Üksikelamutes ja vähema kui viie korteriga elamumaa sihtotstarbega kinnistul tuleb paberit ja kartongi koguda liigiti ning viia need jäätmejaama või anda üle õigust omavale jäätmekäitlejale (vedajale).

Pakendijäätmete sorteerimise ning selle vajalikkuse kohta on aegade jooksul tulnud palju vastukäivaid ja segadustekitavaid uudiseid ning juhiseid. Kas pakendijäätmete sorteerimine on üldse vajalik ning kuidas seda õigesti teha?

Kui pakend on kuiv, tootest tühi ning ei määri teisi pakendeid, on ta piisavalt puhas. Kui on kahtlus, et pakend võib teisi pakendeid siiski määrida, siis tuleks seda kergelt loputada, kuid see ei vaja põhjaliku pesu. Näiteks keefiripakk tuleks läbi loputada, sest toote jäägid on tõenäoliselt pakendi seintel. Mahlapaki puhul piisab aga lihtsalt selle tühjendamisest.

Pakendite pesemisvajaduse põhjus on tegelikult lihtne, õigemini on neid kaks. Esiteks määrivad räpased pakendid ära ülejäänud, juba konteinerisse paigutatud puhad pakendid. Teiseks on puhastel pakenditel kordades suurem võimalus saada taaskasutatud. Määratud pakendid lähevad üldjuhul põletamisele, kuid puhtaid saab kasutada toorainena uute asjade valmistamisel. Lihtsustatult – kui panna pakendikonteinerisse puhas ehk pestud pakend, võib see saada taaskasutuses uue elu, kui musta, läheb see põletamisse.

Kindlasti tasub lähtuda ka mõistlikkusest. Toome ühe lihtsa näite. Kohupiim on poes müügil peamiselt kahesugustes pakendites: kilepakendis nn kohupiimatuutuna ja plasttopsi pakendatuna. Kilepakendi pesemine oleks tõesti keeruline, aeganõudev ja palju vett kulutav, mistõttu on mõistlik panna see olmejäätmete sekka. Plast-

Viimsi valla uus jäätmehooldusees kiri hakkab kehtima 1. jaanuarist 2023.
Foto: Linda Saarmets

topsi puhastamine on aga tunduvalt lihtsam – natuke vett sisse ja loputada. Üldjuhul ongi nii, et kui kilekottidesse on paigutatud rasvased toiduained (näiteks liha vaakumpakendis), siis nende puhastamisel polegi mõtet. Aga kui pakend on tugevama plastikust, siis loputage läbi ja pange puhaste pakendite sekka.

Juhul, kui tooteümbrised ehk pakendid koosnevad mitmest erinevast materjalist, tuleks need eraldada. Näiteks plastikust kaanega metallkarbi puhul tuleks kaas karbist eraldada. Sellist tegevust ei jõuta ringmajanduse ettevõtete sorteerimisliinidel teha, sest seda tuleb teha käsitsi ning sorteerimisliini läbivad jäätmete mahud on suured. Samas tuleb jällegi lähtuda mõistlikkusest. Tetrapakendis olevate materjalide eraldamist elanikult ei oodata. Tetrapakend suunatakse spetsiaalsesse ringmajanduse

jaama, kus materjalid eraldatakse spetsiaalse tehnoloogiaga. Teatud pakendid peavad läbima veel pakendidisaini etapi, et toetada ringmajanduse eesmärke, aga see on tootja ülesanne. Papp-pakendid on mõistlik ruumisäästmise eesmärgil kokku voltida või väiksemateks tükideks rebida.

Pakendatud tooteid ostes maksab tarbija nende käitlustasu. Sellest tulenevalt on tarbijal õigus tasuta pakendite äraveole. Paljudele eramajadele on kättesaadav tasuta pakendikoti teenus ning kortermajadele tasuta pakendite äravedu. Tasuline on vaid konteineri rent.

Kui teil puudub veel biolagunevate ja/või paberi ja kartongi jäätmete kogumiseks kinnistul nõutav mahuti, siis palume pöörduda Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS-i klienditeeninduse poole, kes teie vajadustest ja soovidest lähtuvalt leiab parima lahenduse ja teeb

lepingusse vajalikud muudatused. Klienditeenindusega saate ühendust võtta kas e-posti teel info@tallinnavedu.ee või telefonidel (+372) 609 6410 ja (+372) 609 6530.

Pakendijäätmete äraandmine

Pakendijäätmete mahuti või eramajade puhul pakendikoti teenust saate tellida, pöördudes taaskasutusorganisatsioonide poole:

■ **OÜ Eesti Pakendiringlus (EPR)** – tel: 633 9240, e-post: info@pakendiringlus.ee

■ **MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO)** – tel: 640 3240, e-post: eto@eto.ee

■ **Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO)** – tel: 681 1480, e-post: info@tvo.ee

Lambavill vallutab poolsaare

LAMBAD Paljud juba teavad, et Viimsi vabaõhumuuseumis elavad lambad, kuid vähesed teavad, et muuseum on võtnud endale südameasjaks Viimsis elevate lammaste villa kasutada maksimaalselt ära. Just nimelt Viimsis.

Jekaterina Alipova

Viimsi vabaõhumuuseumi perenaine

Kas teadsid, et ka mujal Viimsis elavad lambad? Kõige suurem kari elab Naissaarel, kus karja suurus on ligikaudu 40 isendit. Leppneeme külas elab kolm lammast, Püüsi külas kaks lammast. Võimalik, et neid on rohkemgi veel.

Teatavasti visatakse Eestis 90% lambavillast minema. Põhjus on selles, et lambavillast lõnga tegemine on üpris kulukas ja aega nõudev protsess. Paljud käsitöönimesed lähevad kergemat vastupanuteed ja ostavad valmis lõnga poest. Tuleb tunnistada, et lihtsamat teed minnes suretame välja oma esivanemate traditsioonid. Kui küsida täna noortelt, mis on ketramine, keder-

vars, kraasimine ja mis nendega teha saab, oskavad vähesed vastata.

Et meie traditsioonid säiliks, käivitas vabaõhumuuseum eelmisel aastal projekti “Lambast kindani”. Projektis proovime haarata nii palju kui võimalik Viimsi oma inimesi, jagades nendega meie kogemusi läbi koolituste ning ühtlasi

nende abiga valmistada lambavillast uusi tooteid. Näiteks suvel käis meie muuseumis peaaegu sada noort malevast, kelle abiga puhastasime ära kogu meie lambavilla. Suurte kogemustega koolitaja Julia Roos stuudiost Lammas Linnas näitas lastele ette, kuidas on kõige lihtsam ja kiirem viis puhastada vil-

la. Ka meie ketramise koolitused on iga korraga muutumas aina populaarsemaks. See näitab, et huvi traditsioonide vastu on olemas.

Meil on ülimalt hea meel, et oleme suutnud oma idee viia teostuseni ning oktoobri alguses sai valmis meie kauaoodatud lõng ning me asusime otsima Viimsi kudu-

Viimsi lambavillast valmistatud tooted.

Viimsi vabaõhumuuseumi lambad naudivad oma elukeskkonda.
Fotod: erakogu

jaid. Esimese sammuna külastasime Viimsi eakate käsitööringe. Soe vastuvõtt ja tunne justkui oleme vanad sõbrad tekitas emotsiooni, et oleme õiges kohas. Tutvustades neile meie ideed ja näidates lõnga, asusid daamid kohe kuduma – just nimelt kohe. Suur rõõm on, et ka mujalt Viimsist oleme leidnud inimesi, kes harrastavad kudumist ja on meile abiks toodete valmistamisel.

Kust meie tooteid leiab? Loomulikult Viimsi vabaõhumuuseumi käsitööpoest. Kui tunned, et vajad soojust või otsid jõulukungitusi, astu meie juurest läbi! Meie poest leiad kindlasti südamega tehtud sooja andvaid tooteid. Oled väga oodatud!

Randvere rahvas tähistas koduküla 625. juubeliaastat

JUUBELIAASTA Mäletate, kuidas lapsepõlves oli sünnipäeva ootus midagi erilist ja kuidas vanemaks saades sai sellest soliidne ettekäanne kord aastas üks aus pidu kokku kutsuda? Aga mida teha siis, kui vanust on juba mitme sajandi jagu? Just selline oli meie Randvere küla selle aasta sünnipäeva-väljakutse.

Priit Robas
Randvere
külanõun

Tänavu 625-aastaseks saanud Randvere pole enam mingi laps, vaid väärikas küla, millelt paljud teised paigad Eestis elutarkust ammutada võiksid. Nii tundus ka meile, et sel puhul peame koos külarahvaga tegema pisut enamat, kui lihtsalt üks ühine koogisöömine.

Meie sündmustekalender on aastatega juba traditsiooniliseks kujunenud ning kuna ükski ajaloolane täpset sünnikuupäeva paika panna ei oskaks, siis eraldi uut peopäeva me korraldama ei hakanud. Mõtlesime pigem selles võtmes, kuidas juba väljakujunenud sündmustekalender võiks juubeliaasta teenistusse asuda.

Korraldatud konkursid

Esiteks toimusid sel aastal Randvere parima naabri valimised. Vastupidiselt tuntud telesaatele, kus naabrist parem olemine justkui omaette oskus on, tahtsime selle lõbusa üritusega panna meid kõiki üksteist rohkem väärtustama. Võrdse auhinnalise koha ja koduküla vimpli said absoluutselt kõik naabrid, kes olid saanud vähemalt ühe hääle. Naljaga pooleks võiks see olla igatüüpi mõtteviis mitte soovida olla teisest parem, vaid tunnustada hoopis oma head naabrit selle eest, et ta meil olemas on.

Lisaks lõbusale parima naabri valimisele soovisime juubeliaastast talletada ka midagi kestmamat ning kuulutasime välja Randvere kodutunde fotovõistluse. Et mõtleksime endakesiks, mis on see maagiline "miski," mis kodukülas just selle tõelise kodutunde annab. Võidutööks valitud foto poisist ja tüdrukust, kes kiige peal istudes merele vaatavad, kirjeldas sõnadeta seda tunnet, mille poole elukeskkonnana püüdleme. Koht, kus on hea olla nii hetkes, tuleviku kui ka mineviku poole vaadates.

Oluliseks tähistamise versapostiks kujunes ka seekordne Randvere jaanituli koos koduküla kunstivõistlusega. Ühine jaanituli on iseenestest üks meie vanimaid traditsioone, kuid seekord korraldasime kohalikele noortele kunstivõistluse, et jäädvustada koduküla eluolu just sellisena, nagu järeltulev põlvkond meid aastal 2022 näeb. Palusime jaanituli-

lele kaasa võtta isetehtud pildid ning tähelepanuta ei jäänud ükski osaleja. Naljaga pooleks võib öelda, et esindatud olid peaaegu kõik kunstivoolud. Leidus nii naivistlikke kui ka abstraktseid käsitlusi, kuid nii mõnigi noor kunstnik sai hakkama teosega, mille võiks ilma mingi häbita järgmisteks sajanditeks mõnele meie tulevasele muuseumiseinale riputada.

Ehk ongi 625. juubeli rõhutamise oluline, et mõistaksime, kuidas meie kodukandi lugu üle sajandite ulatub ning iga tänane astutud samm, ettevõetud arendusprojekt või ühiselt arutatud mõte on osa sellest teekonnast, millele vaatame tagasi järgmistel juubelitel. Nii loome koos seda kultuurikihti, mis on vajalik nii rahvuse kui ka kodukoha identiteedi arenguks. Seesama kultuurikiht on pinnas, millelt tekib kodutunne ka lastele, kes (nagu rannarahva lapsed ikka) pärast maailmamehede sõitmist kodukülla alati kerge südamega tagasi tulevad.

Loomulikult ei puudunud ka sel aastal meie tavapärane kevadine talgupäev, kus külarahvas üheskoos üldkasutatavatel aladel korda aitas luua, ning Eesti Vabariigi aas-

Randvere kirik.
Fotod: erakogu

Randvere külanõun tunneb uhkust koduküla üle.

Randvere kooli taga olev korvpalliplats.

Küla jaanipeod on kogukonna seas populaarsed.

tapäeva lipuheiskamise hommik, kuhu kangem osa naabritest talvekülma trotsides juba päikesetõusul kogunes, et üheskoos laul üles võtta ja kuuma joogi saatel vabaduse eest tänulik olla.

Kingituseks oma ujumiskoht

Soov, et oleksime ajaloolise rannakülana merele rohkem avatud, on alati meie arenguplaanides kirjast olnud. Nüüd võime öelda, et 625. tegutsemisaastal sai sel suunal taas üks oluline teetähis maha pandud. Nimelt sai küla endale ka pikalt planeeritud ujumiskoha, mille valmimisele külarahvas ise käed külge pani.

Juba alguses tekitas uus supelrajatis uudishimu ja küsimusi ning polnud vist ühtki külaelanikku,

kellele merele tekkiv ujumisplats silma ei hakanud. Selle kingituse saamisluu on omamoodi iseloomulik Randvere teistelegi arendustele, kus iga plaan, mis meie suures, üle 2000 elanikuga seltskonnas kõigini ei jõua, kohe suurt aplausi ei teeni. Eks selleski protsessis kostus ikka vahel seda ehteestlaslikku kõhklust, et äkki siiski sellise uue asja võiks üldse tegemata jätta. Tegijatele lohutuseks oli muidugi teadmine, et ka maailma ajalugu mäletab hästi, kuidas paljud kuulsamadki ehitised pole alguses just liigset kiidulaulu kuulnud. Nii võime end muheda lohutada, kuidas Pariisi maailmanäituse tähistamiseks püstitatud Eiffeli torn, Tartu sõjajärgne kaarsild või teisel pool maakera paiknev Sidney ooperimaja on valminud mitte ainult kõlavate kiidusõnade, vaid ka osade arvamusavaldajate kriitika saatel.

Igal juhul saigi aprillis valmis tore ranna päevitusplatvormi ja riietuskabiiniga mereterrass, millelt avanevad kõrge veega mõnusad vaated kaldajoonele ning päikeseloojangule. Kõrge veetasemega on ujumisplatvorm vette minekuks päris ideaalne. Madala veega saab sinna kuiva jalaga kohale ning sellest võib kujuneda hoopis päris vaimukas ja isegi romantiline piknikupaik. Talvets tuuakse ujumisplatvorm kaldale, kuna randa tekkiva rüüsi jää jõud käiks sellest kindlasti üle. Kuigi tööjõud moodustus meil tublidest kohalikest meestest, siis ujumiskoha projektile aitas regionaalse investeeringu rahastuse saada riigikogu Isamaa fraktsioon.

Viimsi vallavolikogu aseesimehe Jan Trei sõnul õnnestus saada supelrajatise valmimiseks regionaalset toetustraha riigi eelarvest. Kuna Randvere küla piirneb merepiiriga, siis on oluline panustada ka valla idaranniku suplemisvõimalustele ning ligipääsule merele. "Vastavalt sõlmitud koalitsioonileppele oleme lubanud korrastada Randvere avalikud supluskohad ja varustada need vajaliku inventariga. Esimene suur samm selles suunas on nüüd tehtud," ütles Trei.

Mitte ainult küla juubel

Sel aastal tähistas 170. juubelit ka Randvere kirik ning minijubel oli ka meie lasteaial ja külakeskuses. Just sel aastal sündis idee, miks mitte väärtustada koduküla haridusruumi, rajades meie oma parimate õpetajate allée. Mitmel pool maalimas – alates Hollywoodi tähtede tänavast, lõpetades meie oma Eesti Draamateatri ja Estonia ümber valatud kultuuritegelaste pronksist jalajälgedega – on sarnaselt ajalukku raiutud auväärsete tegijate käe-, jala- ja nimejälgi. Äkki võiks just Randvere kooli juurde viivale teele hakata aasta-aastalt lisama mõnele väärikale plaadile jäädvustatud õpetajate nimesid? Selle mõtte väljakäimine ja plaaniks viimistlemine on vaid üks paljudest näidetest, kuidas oma kodukoha inimesi ning nende loodavat väärtust kauakestval moel hinnata saame.

Soovin kõigile randverekatele palju õnne meie koduküla juubeliaastaks! Ja vaatamata sellele, et muutume aasta-aastalt järjest mõnusamaks elukeskkonnaks, kuhu lisandub üha uusi ja uusi võimalusi, on mul üks soov veel.

Olen najatamisi öelnud, et meil on külaelu edenemises vajalikust pühast kolmainisusest (milleks on traditsiooniliselt olnud kool, kirik ja kõrts) veel Randvere kõrts puudu. Usun meie ettevõtlike elanike pealekasvu vaadates, et tulemata see ei jää. Aga minu sünnipäevasoov pole siiski kõrtsiga seotud. Ma soovin hoopis, et ükskõik kui suureks, vägevaks ja võimalusterohkeks meie Randvere ka ei kasvaks, ei muutuks me kunagi linnaks. Soovin, et jääksime ka edaspidi just selleks küllaks, kus on olemas ühine algatusvõime, tublid ja tugevad teineteist aitavad inimesed ning teretuttavad naabrid. Ma ei sooviks iial jõuda sinna, kus me enam naabritena üksteist ei tunne, ei tereta ega toeta, sest oleme liiga suureks ja anonüümseks kasvanud. Kutsun ka kõiki naaberkülade inimesi üles meie toredatel ühisüritustel silma peal hoidma. Ning loomulikult ootame teid kõiki ka uuel rannahooajal meie uut supluskohta proovima.

Uhke juubelitor.

Jalgpalli MM ja aasta lõpp

FINAALTURNIIR Iga jalgpallisõbra maiuspala – MM finaalturniir – on kohe algamas ja seda ajal, kui Eestis on kõige pikemad ja pimedamad öhtud. Olen kindel, et sel aastal saabuvad jõulud ja uus aasta vähemalt jalgpallifännile palju kiiremini ja meeldivamalt.

Martin Reim
Viimsi JK/MRJK juht

Või kas ikka saabuvad? On ju seekordse finaalturniiri toimumise koha, aja ja selle ettevalmistuse osas olnud tavapäratult palju kära. Poliitilised mängud, raha, võõrtööjõud jne. Jätame kõrvale poliitilised, inimõiguslikud ja keskkonnaalased teemad ning keskendume jalgpallile. Vaadates sportlikku poolt turniiril, tekib kindlasti kaks suuremat küsimust: kuidas mõjutab toimumise aeg turniiri sportlikku taset ja kui palju riike suudab konkureerida Euroopa meeskondade ülemvõimuga? 2018. aastal oli kaheksa tugevama hulgas kuus võistkonda Euroopast, lisaks Uruguay ja Brasiilia, 16 hulgas 10 vs 6 Euroopale.

November-detsember on tavapäratu toimumisaeg jalgpalli MM-i finaalturniiri jaoks. Käimas on periood, kus tippliigid on paar kuud kestnud, sisse saanud hea hoo ning mängijad ja võistkonnad ennast vormi tippu ajanud. Kuna suur osa favoriitide mängijatest nendes liigades pallivad, siis sportlik tase on eeldatavasti kõrgem, kui pärast pikka hooaega toimuv suvine finaalturniir. Samas, ettevalmistus turniiriks on tunduvalt keerulisem ja võib kaasa tuua tagasilööke nii koosseisudes kui ka kokkumängus. On ju nii mitmedki tähtmängijad kurnud ebainimlikku graafikut enne suurtturniiri. Seega on nii pluse kui ka miinuseid, kuid täit tõde oskame öelda alles pärast turniiri.

Euroopa versus muu maailm
Paberil olevad favoriidid tulevad ka sel MM-il Euroopast ja Lõuna-

Ameerikast. Aga kes need siis on? Kuna teiste maailmajagude meeskonnad enam väga tihti sõpruskohtumisi Euroopa võistkondadega ei pea, siis taseme vahet saame hinnata alles finaalturniiril. Selge on see, et peale viie-kuue Euroopa meeskonna on suured soosikud loomulikult ka Brasiilia ja Argentiina. Alati on võimalus üllatusteks ja seda soovin ka mina sellelt turniirilt. Eriti magus oleks, kui tiitli võidab väiksem Euroopa või lausa Aafrika/Aasia võistkond. See annaks MM-ile hoopis uue näo.

Kuid vaatame korra alagruppide kaupa soosikuid ja võimalikke üllatajaid. A-alagrupi suurfavoriit on kindlasti Holland. Viimastel koondisemängudel, mida Euroopa koondised on pidanud Rahvuste liigas, näitas Holland pärast mõningast mõõna taas head minekut. Eelmisest EM-ist saati pole ühtegi mängu kaotatud! Teiseks pakuksin Aafrika rahvaste karikavõitjat Senegali eesotsas Sadio Manega. Nad on võimelised üllatama ja on seda ka ajalooliselt aasta 2002 MM-il teinud. Vähetähtis pole ka asjaolu, et turniir toimub nendele sobilikul laiuskraadil ehk 30-kraadine soojus neid ei hirmuta. Kas Ecuador (kelle osalus turniiril on veel kahtluse all väidetavalt valemängija kasutamise pärast) või võõrustaja Katar suudab sinna midagi vastu panna? Vaevalt.

B-alagrupis on Inglismaa selge edasimineja, kuigi viimase aasta mängud ei ole paljulubavad. Siiski usun, et tase, võrreldes USA või Iraaniga, on ikkagi tugevam. Kindlasti ei üllataks, kui alagrupi esikoha võtab hoopis Wales oma meeskondliku mänguga. Huvitaval kombel on nad kõik FIFA edetabelis kõrvuti: USA 16, Wales 19, Iraan 20.

C-alagrupp on huvitav, sest peale Argentiina ei oskaks kedagi nen-

MM algab juba 20. novembril.
Foto: Fotolia

dest kolmest – Saudi Araabia, Mehhiko, Poola – edasi ennustada. Saudide eelis on see, et nende koondis koosneb oma riigi klubide mängijatest ning ettevalmistust turniiriks sai piisavalt kaua teha. Mehhiko ja Poola seevastu said oma mängijad tippliigadest “kätte” alles novembri kolmandal nädalal. Kas üks maailma parimad väravavahte Ochoa suudab Mehhiko 16 parima hulka vedada, selgub juba suuresti esimeses, 22. novembri mängus Poolaga.

D-alagrupi Prantsusmaa ja Taa-ni kõrval edasipääsu nimel võitlevad Tuneesia ja Austraalia peavad küll imet tegema, et üks Euroopa võistkondadest välja jääks. Aga jalgpall on üllatusi täis ja eks turniir näitab. Arvan ka, et Tuneesia sai sellele turniirile kõige lihtsamalt, kui pidi edestama ainult Ekvatoriaal-Guinead, Sambiat, Mauritaa-niat alagrupis ja lõpuks söelmängus Malit, kus omavärava najal finaaltturniiri pilet lunastati.

E-alagrupp, mida õnnestub ka endal stuudios kommenteerida, on sarnaselt eelmisele selge kahe

meie kontinendi favoriidiga – Hispaania ja Saksamaa. Jaapan ja eriti Costa Rica võivad ju ühes mängus üllatada, aga oleks suur saavutus, kui üks nendest ka edasi pääseks. Täpsem oleks öelda, et oleks suur üllatus, kui üks Euroopa satsidest 16 hulka ei pääse.

F-alagrupp, mida samuti stuudios analüüsin, on Eesti koondiselegi tuttavad võistkondi täis – Belgia, Maroko ja Horvaatia. Lisaks veel Kanada, kelle edasipääs oleks tõeline pomm. Eks eelmise finaaltturniiri poolfinalistid Belgia ja Horvaatia ole ka siin selged soosikud.

G-alagrupp on minu arvates kõige tasavägisem. Brasiilia on küll soosik, aga nii Serbia, Šveits kui ka Kamerun võivad olla need teised edasipääsejad.

H-alagrupist on minu järjestus Portugal, Uruguay, Ghana ja Korea Vabariik.

Kokkuvõttes oleks selline seis pärast alagruppe väga igav, etteaimatav ja südamest soovin, et tuleks palju üllatusi ning 1/8 finaale oleksid kirjumad kui 12 Euroopa ja 3–4 Lõuna-Ameerika meeskonna vaheline turniir. Õnneks A- ja H-alagrupist tuleb ka vähemalt teisenä mõni Aafrika või teine Lõuna-Ameerika satseltskonda.

Turniiri suurimad favoriidid on Argentiina, Brasiilia, Prantsusmaa, Hispaania ja Holland. Märgiline on Euroopa taset vaadates, et hetke parim meeskond Itaalia finaaltturniirile ei pääsenudki. Saksamaa, Inglismaa, Belgia, Portugal on küll võimelised poolfinaalideni trügima, aga tiitlivõitjatena ma neid sel korral ei näe.

Õnneks see on minu isiklik ennustus, mis tavaliselt paika ei pea ehk üllatused ja altminekud on ühe vägeva finaaltturniiri võrts, mida kõige rohkem Katarist ootan.

Viimsi jalgpallurid ka Kataris kohal

Rõõmuga saame öelda, et sel finaaltturniiril on kohal ka Viimsi JK mängijad. Seda esialgu küll ainult mängudevahelistes reklaamklippides. Tähelepanelik Viimsi vaataja võib LG reklaamides ära tunda nii mõnegi tuttava näo. Saame uhkelt öelda, et Viimsi on MM-il esindatud!

hea teada

Jalgpalli maailmameistrivõistlused 2022

■ 20. novembrist 18. detsembrini toimuvad Kataris jalgpalli maailmameistrivõistlused 2022, mis lõppevad just siis, kui Eestis on algamas pühadehooaeg. Jalgpalli MM 2022 on esimene, mida ei korraldata juunis ja juulis nagu tavaliselt FIFA MM-i puhul. Selle põhjuseks on äärmuslik suvekuumus, mille poolest Katar on kuulus – isegi uutel jalgpalli MM 2022 kuupäevadel võivad temperatuurid olla mängijatele ebamugavalt kõrged, ulatudes lausa 30°C-ni.

Allikas: jalgpallim.ee

Rahvusvaheline tenniseturniir PAF Open

TENNIS 6. novembril kulmineerunud kõrgetasemeline naiste ITF-i 25 000-dollarilise auhinnafondiga turniiri Haabneeme Paf Open üksikmängu võitis Malene Helgo Norrast. Tulemusega 6-4, 6-2 edestas ta turniiri esinumbrit, Hollandi esindajat Arantxa Rusi.

Margus Reintal
turniiri direktor

Mõlemad olid väljakul ka paarismängu finaalis, ka siis tuli Rusil koos sloveenlanna Dalila Jakupoviciga tunnistada Helgo ja hollandlanna Suzan Lamensi paremust. Tulemuseks 6-2, 6-1.

Turniiril osales ka 11 Eesti mängijat. Kvalifikatsioonist põhitabe-

Paarismängu finalistid Dalila Jakupovic, Arantxa Rus, Malene Helgo ja Suzan Lamens koos turniiri korraldajate, joonekohtunike ning pallilastega. Foto: Mauri Levandi

lisse jõudis Laura Rahnel. Vabapääsmega said põhitabelisse veel Katriin Saar ja Elisabeth Iila. Põhiturniiril mängisid Maileen Nuudi ja Elena Malõgina. Kõige edukama Eesti esindajana kaotas Malõgina veerandfinaalis just Malene Helgo-le 7-6 (5), 6-2.

Terve nädala kestnud turniir toimus Forus Spordikeskus Viimsis. Teist aastat järjest oli korraldajaks ka Viimsis tennisetreeninguid pakuv US Tenniseakadeemia.

Kuigi enamus osalenud sportlastest tiirutavadki kogu hooaja erinevate võistluste vahel, jätkus kiidusõnu nii moodsale spordikeskusele, turniiri kõrgetasemelisele korraldusele kui ka rikkalikule auhinnalauale. Eriti kiideti pallilaste tegevust, kellest paljud on just US Tenniseakadeemia kasvandikud.

Treenerid Raimond Einer ja Hille Millert lapsi treenimas Karulaugu Spordihallis Viimsi lauateniseklubi saalis. Foto: Jane Saks

Viimsi lauateniseklubi kuulub vaieldamatult Eesti parimate hulka

LAUATENNIS Treener Raimond Einer alustas Viimsis lauatenise õpetamist juba aastal 2013. Viimsi Lauateniseklubi nime all tegutsetakse aga 2018. aastast ning treenimise ja mängimise rõõmu pakutakse noorte kõrval ka täiskasvanutele. Kunagistest ruumidest Lavendli spaas liiguti edasi märkimisväärselt sobivama infrastruktuuriga pindadele ja täna treenitakse FORUS Spordikeskuses.

Kärt Radik
Viimsi Teataja
kaasautor

Raimond Einer on tegele- nud spordiga üldisemalt ning lauatenisega väikesest peale. "Olen kehakultuuri haridusega, lõpetasin Tallinna ülikooli magistrantuuri aastal 2019. Lisaks lauatenisele olen ka kehalise kasvatuses õpetaja Randvere koolis," tutvustab ennast klubi üks loojatest ning peatreener Raimond Einer. Suure panuse klubi organisatoorse poole pealt on andnud ka Priit Lehtlaan, kes on ühtlasi noormängija Pert Marteni isa. Priit Lehtlaan on sellest aastast ka Eesti Lauateniseliidu juhatuse esimees. Alahinnata ei saa ka tema abikaasa Birgit Eineri panust, kes tegeleb nii turunduse kui ka kõige muuga, mis aitab klubi töös hoida. "Meie kolmekesi oleme ka juhatuse liikmed. Lisaks on pidevalt abiks lapsevanemad, kellele olen väga tänulik," räägib Einer inimestest, ilma kellelta klubi asjad ei toimiks.

Lauatenisetrenni tullakse lähemalt ja kaugemalt, ka Piritalt ja Tallinnast. Treeningutel käivad lapsed alates kuuendast eluaastast, kuid näiteks eratreennis käib ka üks kolmeaastane poiss, kes rühmatreeningute jaoks on veel liiga noor. Kokku on klubi umbes 50 last. Raimond Einer lisab, et tema ongi hetkel ainus põhikohaga treener. "Treeningud oleme klubi selliselt organiseerinud, et koos on enam-

jaolt ühealised lapsed," räägib ta treeningute ülesehitusest.

Tehnika on eduka lauatenise alus

Treeninguid alustatakse tehnika õpetamisega. Lauatenisega alustades saavad nooremad n-õ kōksijatel pähe, kuid tehnikaarsenali täienedes ei ole mõne aasta pärast niisama mängijatel nende laste vastu enam suurt lootust. Lisaks tehnikale paraneb ja täieneb ka trennilaste füüsis. "Kuni jõusaali mineku eani on soovitatav treenida jõudu ja vastupidavust oma keha raskusega," teeb treener sissejuhatusetehnika ja jõu osakaalust.

Füüsilise poolega tegeletakse iseseisvalt ning suvistes laagrites ka grupiviisiliselt. Treeningud näevad välja sellised, et alustatakse üldfüüsiliste harjutustega, seejärel mängitakse liikumismänge, lisaks tehakse mitmekülgseid koordineerimismänge, nagu lauatenise pallide viskamine ja põrgatamine. Tehnikaõpe ei koorma küll füüsiliselt, aga õpetab asendite hoidmist ning õige liikuvuse saavutamist erinevates situatsioonides. "Youtube'ist vaata- vad nippe ja trikke need lapsed, kes teavad, et nad tahavad kuhugi jõuda. Vähesed praktikaga on keeruline veel otsida täpselt seda, mida ise rakendada," vastas treener mu küsimustele tänapäeva trendide kohta.

Lõbus ja mitmekülgne

Siinkirjutaja on lauatenist mänginud oma lõbus lapsepõlvest alates. Ka tänasel päeval on kõiki- del võimalus mängida näiteks lin-

naruumi paigutatud betoonist lauadadel. Üldises mõttes arendavad need lauad inimeste liikumist ja tekitavad lauatenise mängimise isu. "Trennilastega ma neid ei kasuta, sest pallid põrkavad kivist mängu- laual teistmoodi, samuti võib tuul mängu mõjutada. Aga need lauad peavadki olema ilmastikukindlad," räägime treeneriga lauatenise kui lõbusa mängu populaarsuse tõstmisest.

Kui rääkida põhjustest, miks lauatenisetrenni tulla, siis ala on mitmekülgne ja lõbus, arendab kogu keha ja koordineerimist. Samuti on vigastuste oht minimaalne. "Nagu ka teiste spordialadega, nii on ka siin, et mida rohkem välja tuleb, seda põnevamaks see muutub. Kuni midagi välja ei tule, siis loomulikult ei meeldi. Kuid iga õnnestumine tekitab hasarti. Ning nagu alati spordis, leiavad lapsed siin uusi sõpru," kirjeldab treener Raimond lauatenise võlu. Noorelt alustades soovib treener tegeleda erinevate aladega, et keheline ettevalmistus oleks mitmekülgne. Samuti on oluline, et väike laps ei tüdineks. "Need lapsed jõuavad ka kaugemale, rutiin võib hiljem teki- da," selgitab treener üldtuntud põhimõtteid lahti.

Tänapäeval ei saa üle ega ümber ka rahast ning treeningvarustuse maksumusest. Algajate treeningute kuutasu on 60 eurot, lisaks

Viimsi lauateniseklubi treening. Foto: Jane Saks

Eesti meistri- võistlused minikadettide vanuseklassis. Meister Sebastian Asu koos treeneriga.
Foto: Viimsi Lauateniseklubi

on vaja reketit, mille hind koos kotiga algab 25 eurost. Sõltuvalt mängimise tihedusest ja kasutusest võib see kesta üks-kaks aastat. Edasijõudnute reketid algavad hinnaklassist 100–150 eurot ning nende reketitega saavad edukalt mängida nii edasijõudnud kui ka võistlusspordilased. "Eestis kahjuks tavalisest spordipoest kvaliteetset reketit soetada ei saa, küll saab aga kvaliteetse lauatenise varustuse soetada spetsiaalsetest e-poodidest, näiteks pingpong.ee ja tabelennis11.com," räägib Raimond Einer. Jalanõudeks kasutatakse sisesaali treeningjalatseid, mis peavad olema madala tallaga. Näiteks jooksujalatseid ei sobi sisesaali ega ka lauatenise mängimiseks, sest võivad halvemal juhul tekitada vigastuse.

Eesti meistri- mängus Jan kenneth Toming (vasakul) ja Pert Marten Lehtlaan, keskel treener Raimond Einer.
Foto: Viimsi Lauateniseklubi

Trennid ka täiskasvanutele
Taseme poolest on Viimsi lauaten-

niseklubi Eestis väga kõrgel, seda eelkõige poiste ja noormeeste arvestuses. Viimsilaste hulgas on palju Eesti meistreid, mitmed poisid on tulnud riigi meistriks ka endast vanemate poiste vastu.

Lisaks käiakse võimaluse korral ka välismaal mängimas ja kogemusi hankimas. "Just augustis käisin koos oma õpilasega Prantsusmaal, kus toimusid minikadettide Euroopa meistrivõistlused. Võistlustel osalesid lapsed vanuses 11–13 kogu Euroopast ja ka Jaapanist. Nägime ära, mis tasemel mängitakse, ja tõdesime, et meil on ees tõsine töö, et teistele järgi jõuda. Pert Marten Lehtlaan osales Serbias kadettide Euroopa meistrivõistlustel ning jõudis tugevas konkurentsis alagrupist edasi 128 parima hulka," räägib treener.

Lehtlaan alustas treeningute- ga 2014. aastal, kui oli 7-aastane, ning tema sihiks on jõuda tasemele, mis lubaks tal spordiga ennast ära elatada. "Võistlustel lülitan ennast muust maailmast välja ja ei lasse pisiasjadel häirida," sõnab sihikindel noormees.

Paljud lapsevanemad, kes lapse trenni toovad, satuvad mängust ka ise nii vaimustusse, et hakkavad trennis käima ning täiskasvanute grupid muutuvad järjest populaarsemaks. "Alguses oli ikka rohkem mehi, kuid nüüd on ka naisi trenni tulnud. Täiskasvanud harrastajaid käib kohal umbes kümme, alustajate gruppis kuus-seitse liiget," kutsub treener ka vanemaid ja niisama harrastajaid trenni.

Kust saab klubi kohta infot?

■ Registreerimine ja info: finder.sportlyzer.com/et/club/Viimsi-Lauateniseklubi/ 34932.
■ Jooksvate uudistega saab end kursis hoida veebiaadressil facebook.com/Viimsi-Lauateniseklubi/.

Lilleseadeid on tehtud sajandeid

KUNST Interjööride, ürituste ja riietuse kaunistamine elavate lillede, lehtede, okste, viljade ja teiste taimsete materjalidega omab sajandite pikkust ajalugu.

Kersti Aave
juhendaja

Kindlasti ei kujuta me enam ette kodusid ja avalikke ruume ilma taimkaunistusteta jõulude või lihavõtete ajal. Ei kujuta ette lilletuid emadepäevi, sünnipäevi, pulmi ja, mis kõige toredam, ka tavalisi argipäevi. Lilled elustavad meie ümbrust, toovad värvirõõmu ja loovad helgema meeleolu.

On tähele pandud, et lilled ka "suhtlevad" omavahel, sest kimpude on nende vastupidavus ja kestvus pikem, kui eraldi olles. Nad vahetavad energiad ja toetavad oma elususega üksteist.

On märganud ja uuritud, et taimed isegi "laulavad". Taimede tekitatud hääli on õnnestunud välja peilida ja kinni püüda näiteks Peeter Rebasel, kes on neid helisid salvestanud.

Kuid täiesti teine ja oluliselt rikalikum mõju taimedel inimesele on siis, kui me lilli "sätime". Asjale lisab võlu meie kunstimeel ja fantaasia, mis avaneb taimede käsitle-

Kaunid lilled meeldivad kõigile. Foto: Kersti Aave

misel. Siinkohal tasub vaid meenutada jaapani lilleseadekunsti, kus (esialgu) mungad ja samuraid väga sügavas tundidepikkustes mõtisklustes taimi kunstilistesse kompositsioonidesse sättisid.

Lilleseade kursused on väga levinud ja õpivõimalusi on palju, sest nõudlus selle järgi on Eestis plahvatuslikult kasvanud, nii nagu ka huvi aianduse vastu. Lilleseade ehk floristika on eriline ja kaunis kunst. Lilleseade luuakse kindlal eesmärgil ja kui ta on oma ülesande meie meelele täitnud, siis ta läheb tagasi looduse ringkäiku. See on looduslombene ja õilis kunstiliik. Muidugi kasutatakse siingi palju tööstuslike tehnilisi vahendeid, kuid kodus kasutuses ja loomingus saab märksa tagasihoidlikuma materjaliga hakkama.

Viimsi huvikeskuses alustab es-

makordselt tegevust lilleseade lühikursus, kus võivad avaneda õpijate erilised anded. Kui ei proovi, siis ei teagi, mis meis peidus on. Me hakkame valmistama silmailu kõige pimedamal ja hallimal ajal. Õpime tehnikaid ja taimede käsitlemist vastavalt eesmärgile. Tutvume värviopetuse ja kompositsiooni põhimõtetega. Jagan teadmisi ja nippe, kuidas lõikelilli säilitada ning eri viisidel kuivatada. Kursuslasi on huvitanud ka teiste tööde vaatlemine ja arutelud, mis loob meil alati seltskondliku meeleolu. Kindlasti mõjub selline kursus ka vaimse tervise vitamiinina.

Viimsi huvikeskuses
toimuvate ringide kohta saab infot huvikeskus.ee.

PREEMIA

Staarikool viis noored talendivõistlusele

Eesti tüdrukud töid koju rahvusvaheliselt konkursilt Golden Star Kids International 2022 peatiitlid.

Oktoobri lõpus toimus Türgis rahvusvaheline modellide ja talentide festival Golden Star Kids International 2022. Eestit esindasid Bertha Siimson ja Merlia Gabrielle Mutti-ka Viimsist ning Laura Jõesalu Keilast.

Alustavad modellid osalesid pildistamistes rahvusvahelistes kostüümides konkursi ametliku galerii ja publiku lemmiku hääletamise eesmärgil. Publiku lemmiku hääletuses saavutas 35 osalejast teise koha Laura Jõesalu, kellele anti üle kahe tuhande hääle. Järgmise tähtsa etapina toimus eneseesitlus žüriile. Seejärel toimus kultuuride tutvustus ja suveniiride vahetus. Osalejad esitlesid enda kodumaa rahvariideid ja toitu. Festivali jooksul hinnati mitte ainult laste lavalisi oskusi, vaid ka igapäevaelu positiivset suhtumist ja hoiakut, suhtlemist eakaaslastega ja liidriomadusi.

Staarikool kutsub järgmisteks väljakutseteks liituma lapsi ja noori vanuses 4–27. Selleks tuleb saata viis fotot enda lapsest, lühike tutvustus ja lapsevanema kontaktandmed e-posti aadressile casting@staarikool.ee.

Karina Demutskaja
talendiagentuuri juhendaja

Juhendajad Karina ja Anna ning lapsed Laura ja Bertha konkursi korraldaja Albanaga. Foto: erakogu

Sündmused Viimsi Artiumis

Nicole Beutleri tantsuoooper
"8: METAMORFOOS"
(Holland)

Hollandi parim tantsulavastus
aastast 2020/2021.

25., 26.11 kl 19

18.11, 19.11
Viimsi Draamateatri külalisetendus:
"Meelespea"

20.11, 11., 18., 19.12
Karl Laumets
"Lennart. Pöördtooliaastad"

25.11, 26.11
Nicole Beutleri tantsuoooper
"8: METAMORFOOS" (Holland)

28.11
ERSO TEEL PARIISI

29.11
Priit Pius ja Kait Kall "Midagi ikka"

07.12
Jazz @ Viimsi Artium esitleb:
USA house-muusika bänd Tortured Soul

10.12
Sten Lassmann (klaver)

21.12
Viimsi Artium esitleb:
klaveritrio Poll-Varema-Poll "Beethoveni klaveritrio"

22.12
Mari Jürjensi talvekontsert

29.12
Black Velvet 25

Lisainfo ja piletid:
viimsiartium.ee

Randvere tee 20, Viimsi

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Lõikame viljapuid, pügame hekke, langetame puid ning vastavalt teie soovile teostame ka teisi haljastus- ja koristustöid. Helistage julgelt tel 5563 7666. Rohkem infot kodulehelt www.ifhaljastus.ee.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude/okste langetamine, viljapuude lõikamine, lume koristamine, heki lõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Ehitus

Tänavakivide paigaldus ja parandustööd. Teede ja platside ehitus. Kivide müük. Haljastustööd. Tel 5667 6629, info@viimsikivi.ee, www.viimsikivi.ee.

Teenustööd laadur-ekskavaatoriga, lammutus- ja koristustööd, vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitus. Teenustööd kaubikuga. Tel 507 4178.

Katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimine MTR EEH011474. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. mehitus@gmail.com või tel 5352 9476.

Katuste, fassaadide ja aedade pesu, värvimistööd, remonttööd. Vee- ja rennide puhastus ja akende pesu. Tel 5638 8994, kpe.kpe@mail.ee.

Kivi-, plekk-, eterniit- ja bituumen-sindelkatuste pesu ning värvimine. Krohv-, plekk- ja plastikfassaadide ning akende õrnpesu. Tänavakivi pesu ning liivatamine. www.sun-luna.ee, tel 5555 8730, Karl-Martin.

Bituumenkatuste remont SBS-rullmaterjaliga. Plekitööd. Tel 5819 7445.

Teostan maalritöid, san tehnilisi töid (ka avariikorras), pisiehitustöid, krohvimist, katuse ehitust ja elektritöid. Vastav pädevus olemas! Tel 552 7217.

Muud teenused

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, tööpuhas ja korralik. Tehtud töö registreerin Päästeametis. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Kogemustega õmbleja Haabneemes teeb õmblus- ja parandustöid ning õmbleb kodutekstiile. Tel 524 2109, Heljo.

Kogemustega õmbleja teostab Viimsis Aiandi teel parandus- ja õmblustöid. Tel 5625 1195, Tiit.

Pakume kolimis- ja transporditeenuseid. Mööbli montaaž. Vanade esemete utiliseerimine. Tel 529 9579, indrek@asjadliiguvad.ee, AsjadLiiguvad.ee.

Vanaraua ja kodumasinat tasuta ära vedu. Plekk, torud, latid, tööriis-

tad, pliidad, ahjud, vannid, kraanid, mahutid, pesumasinad, aiavõrk, autoosad, akud, kaablid, boilerid jne. Õuest, garaazist tasuta. Korteri-, majast väljavedu alates 10 €. Külmpakid, telerid al 10 €. Lõikamine, lammutamine kokkuleppel. Tel 5550 5017.

Veeteenus/kolimine. Akuraatsed kolijad. Vana mööbli demonteerimine ja ära vedu, sh rämpsu ära vedu. Metallijäätmeid (sh kodumasinad) viime ära tasuta. Töötame ka nädalavahetustel. Tel 502 8148.

Vahetan boilerid, WC-potte, segisteid, valamuid, pesumasinat ühendamine ja vanade ära vedu, väiksemad elektritööd. Tel 5904 8011, e-mail looduse.3@hotmail.ee.

Tasuta ära vedu – väiksem kodutehnika, nõud, riided, raamatud jm, mis on korralik ja kasutuskõlblik, kuid teie kodus enam kasutust ei leia. Edendame keskkonnasäästlikku tarbimist, toimetame teie asjad uutele õnnelikele omanikele. Tel 5322 6290.

Viimsi kooli 9. klassi õpilane otsib endale keemiaõpetajat. Sooviks võtta järeleaitamistunde keemias. Täpsem info: ev@uniontravel.ee, tel 5454 5457.

Viimsi kooli 9. klassi õpilane otsib endale füüsikaõpetajat ja soovib võtta füüsikas järeleaitamistunde.

Täpsem info: ev@uniontravel.ee, tel 5454 5457.

Ost, müük, rent

Ostame absoluutselt igas seisus autosid. Kustutame ARK-ist litsentsi alusel. Tallinn ja lähiumbrus. Tel 5823 8310.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte ja fotosid, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid Eesti ajalooga seotud kollektsioneerimise esemeid. Hea hinnaga! Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostan kasutult seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Kohapeal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või tel 5618 8671. Järgi tulen puksiiriga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt maha võtan ise. Vaata lisaks www.seisevauto.ee.

Uuemate ja vanemate raamatute ja vanavara (fotod, postkaardid, margid, rahad, mänguasjad, heliplaadid, suveniirid, tarbeesemed jm) ost. Tel 514 0618, Andres.

Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuud kohaletoomisega. Kuivad küttepuud 50 l võrkkotis 30 cm (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine kodulehelt [\[puu.ee\]\(http://puu.ee\) või tel 509 9598.](http://www.pakhalu-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Kuiv küttepuu, lepp ja kask, 30 cm 40 l võrkkotis. Kohaleveoga. Tel 527 0884.

KÜTTEPUUD. MÜÜA SAETUD JA LÕHUTUD KÜTTEPUUD PIKKUSEGA 30–60 CM. KOJUVEDU. Tel 522 7345, e-post marek406@gmail.com. Pakkuda ka kuivad küttepuude tootmisjääd võrkkotis (pikkusega 10–28 cm). Tellimusi võtame vastu iga päev.

Müüa korralikku toidukartulit Tallinnasse ja lähiumbrusesse kohale toomisega 15 € / 30 kg kott. Alates 60 kg kohaletoomine tasuta! Sordid Princess (salati), Secura (muredam), Laura. Tel 524 6035, www.kartulid.ee.

Ostame Eesti parima hinnaga kasvava metsa raieõigust. Küsi pakumist juba täna! www.skpinvest.ee, info@skpinvest.ee, tel 551 5513 või 550 0343.

Soovin osta garaažiboksi Viimsis. Tel 515 2099, Raido.

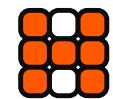
Pakun tööd

Korteriühistud Pargi põik 4 ja Pargi põik 6 otsivad koristajat. Kolmekordne kolme sissekäiguga kortermaja. Kontaktandmed: Rein Kriis, tel 513 6752 või e-post rein.kriis@gmail.com.

Eramajade ehitus Siseviimistlustööd Üldehitustööd Tänavakivi paigaldus Aiad-Terrassid

5361 6161, info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

VIIMSI EHITUS

PRAKS JA KÜÜTS
HAABNEEME
HAMBARAVI

TÄHELEPANU! OLEME KOLINUD

Täiskasvanute ja laste hambaravi
Proteesitööd ja implantoloogia
Kirurgia
Suuhügieen

6 090 891
58 879 655

Heki tee 6 - 57
Haabneeme

www.pkhambaravi.ee

Oleme Haigekassa lepingupartner – laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis. Tegevusloa number L04534

PUHASTUSED KPE

Akende pesu

Katuste pesu ja värvimine

Fassaadide pesu ja värvimine

Aedade pesu ja värvimine

Remonttööd

Rennide puhastus

Lume ja jäätörje katustelt

MEIEGA SAAB ÜHENDUST

kpe.kpe@mail.ee • tel 5638 8994 • [f K.P.E. OÜ](https://www.facebook.com/K.P.E.OÜ)

METALLIST TRADE OÜ
Vanametalli kokkuost

+372 55559831

metallisttrade@mail.ru

www.mtrade.ee

Viimsi, Haabneeme
Rohuneeme 1 / 10

Vanametalli kokkuost

Vanametalli ära vedu

Demontaaž

Langetame, hooldame puid
ja freesime kände just Teie
piirkonnas

Leiame koos lahenduse!

Meid saab kätte tel 5626 3857
www.puumeled.com

Viimsi Teataja

Tutvu reklaami avaldamise
tingimustega
viimsiteataja.ee/kontaktid

AVATUD UUS ja ÜLLATAV ESINDUSKAUPLUS!

Tallinn-Tartu mnt. ääres, Jüri aleviku alguses
TALLINN, TULEVIKU TEE 12
E-K 10-17 N-R 10-19

Saadaval kogu MOE ja MUDDIS toodang.
Parim veinivalik Euroopa tipptootjatelt.

Helista +372 53059533

Kirjuta tiina@moe.ee

Alati abiks pood.moe.ee

SUUR JÕULUMÜÜK
16.12.2022

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada Teie tervist!

Ootame oma meeskonda asjatundlikku

EHITUSTEENISTUSE JUHTI

Meiega koos on sul võimalus juhtida Viimsi ehitusvaldkonna arengut ja tagada kvaliteetne ehitusteenuse osutamine valla territooriumil. Ehitusteenistuse juhina on sinu ülesandeks korraldada ja juhtida ehitusteenistuse meeskonna tööd, sh seada eesmärgid, koostada tööplaanid, luua motiveeriv tööõhkkond. Samuti teha ettepanekuid valdkonna õigusaktide muutmiseks ning teenuse kvaliteedi parendamiseks.

Liitu meiega, kui sul on

- tehniline kõrgharidus (soovitatavalt hoonete-ehituse erialal)
- valdkondlik ja avaliku sektori töökogemus
- projektide ja meeskonna juhtimise kogemus
- analüütiline mõtlemine ja initsiatiivikus
- suhtlemisoskus ja koostöötähe
- kõrgtasemel eesti keele ning inglise keele oskus B2 tasemel
- B-kategooria juhtimisõigus

Pakume sulle võimalust panustada edumeelse valla ehitusvaldkonna arengusse, täiendada oma tööalaseid teadmisi ja oskusi. Sind ootavad kõrgelt motiveeritud, asjatundlikud ja uuendustele avatud kolleegid. Meie juures saad teha osaliselt kaugtööd, puhata 35 päeva aastas ning kasutada kolm tervispäeva oma vaimse ja füüsilise heaolu hoidmiseks.

Pakutav töökoht asub Viimsis.

Kui eeltoodu Sind kõnetas, kandideeri CV Online'is või saada CV ja motivatsioonikiri konkurss@viimsisvv.ee hiljemalt 04.12.2022. Lisa juurde kinnitus, et sinu ametnikuna tööle võtmisele ei esine välistavaid asjaolusid.

Lisainfot töö kohta saad ehitus- ja kommunaalosakonna juhatajalt Taavi Valgmäelt taavi.valgmae@viimsisvv.ee või 602 8842.

LUMEN

HAMBAKLIINIK

— AASTAST 1993 —

Sinu HAMBAKLIINIK Viimsis

Asume
Viimsi Äritares
ja **Viimsi SPA**
majas

Helista **601 1812** ja vaata **www.lumen.ee**

Oleme Haigekassa lepingupartner. Tegevusluba nr: Lo2451
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

MTÜ Viimsi Invaühing ja Viimsi kool

kutsuvad Sind

Viimsi Heategevusballile

10. detsembril kell 19.00 Viimsi kooli

Õhtut juhivad: Emily Bruus ja
Hans-Joosep Hanson

Tantsuks mängib

ANNE VESKI
IVO LINNA JA SUPERNOVA

Toimub heategevuslik loterii!

Heategevusballiga kogutakse raha Viimsi Invaühingu erivajadustega laste toetuseks.

Ballikutse hind kuni 04. detsembrini 50 EUR (kehtib ühele),
alates 05. detsembrist pilet 65 EUR.
Võimalik teha annetusi.

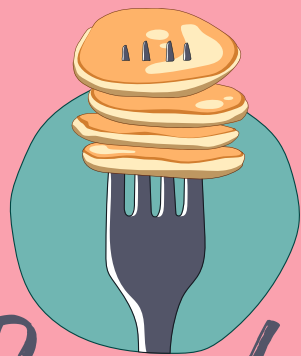
Ballikutsed müügil Viimsi Vallavalitsuse infoletis ja
Viimsi Kooli kantseleis (tööpäeviti kella 9.00-15.00).

• Võimalik tasuda ülekandega (Swedbank, EE842200221026358968,
MTÜ Viimsi Invaühing, selgitusse märkida: ball ja laua broneeringu teinud inimese nimi).
Info ja müük: inva@viimsiinva.ee, 50 59 388 (Jana).

MTÜ Viimsi Invaühing kuulub tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimetada.

Aitame üheskoos neid, kes seda väga vajavad!

Pannukas
ON TULNUD, ET JÄÄDA!

**Tule naudi kohapeal
Viimsi Keskuses!**

 #pannukas_viimsi

Tallinn Viimsi SPA

Brunch

P 13:00-16:00

KÜLM LAUD

SOE LAUD

MAGUS

Valikus nii ameerikapärased pannkoogid,
värske salat arbuusi ja ahjulõhega,
peekon ja praemuna ning palju muud.

Broneeri laud ette ja saabudes
ootab Sind Mimoosa!

spatallinn.ee
Randvere tee 11, Viimsi

18€ TÄISKASVANU
9€ LAPS 3-15A

KUNI 40% SOODSAMAD SPAAPÄÄSMED

OOTAVAD SIND VIIMSI SPAAS JUST
NÄDALASISESTEL AEGADEL

E-R 09:30-15:00

HIND AL
12€

Tallinn Viimsi SPA